

Īpašais ziņojums

Izdevumu pareizība ES kohēzijas politikā:

Komisija ik gadu sniedz informāciju par minimālo aplēsto kļūdu līmeni, kas nav galīgs

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Saturs

	Punkts
Kopsavilkums	I–XI
Ievads	01–16
Kohēzija – nozīmīga ES izdevumu joma ar diviem kontroles cikliem	01–05
Valsts kontroles cikls	06–09
Komisijas kontroles cikls	10–16
Pārskatu pieņemšana	11
Likumības un pareizības novērtējums	12–14
Mūsu agrākais darbs liecina, ka uz revīzijas iestāžu paziņoto kļūdu īpatsvaru ne vienmēr var paļauties	15–16
Revīzijas tvērums un pieeja	17–20
Apsvērumi	21–74
Jaunas tiesību normas novērš dažus ierobežojumus pārskatu apstiprināšanā, taču maksājuma ieturējuma atbrīvošanas laikā saglabājas daži riska faktori	21–22
Komisijas veikto dokumentāro pārbaudžu objektīvie ierobežojumi samazina to ieguldījumu RTER apstiprināšanā	23–30
Komisijas dokumentārās pārbaudes nav izstrādātas, lai atklātu papildu neattiecināmus izdevumus	23–27
Gan Komisijas atbilstības revīzijās, gan mūsu revīzijās tika konstatētas būtiskas kļūdas, kuras nevarēja atklāt dokumentārajās pārbaudēs	28–30
Komisija ne vienmēr ievēroja uz risku balstīto pieeju, izvēloties visriskantākās revīzijas iestādes atbilstības revīzijām	31–36
Lai gan Komisija savās atbilstības revīzijās atklāj nepareizus izdevumus, tā bieži vien pārskata savus galīgos rezultātus pēc pārbaudes posmā kopā ar dalībvalstīm	37–49
Atbilstības revīzijās tika konstatēti nepareizi izdevumi, bet mūsu izlasē divas kļūdas netika atklātas	37–43

Komisija bieži vien kopā ar dalībvalstīm pārskata savus galīgos revīzijas rezultātus pēc pārbaudes posmā	44–46
Komisija vēl nav ieviesusi neto finanšu korekcijas	47–49
Komisija gada darbības pārskatos sniedz informāciju par minimālo kļūdu īpatsvaru kā galveno pareizības rādītāju, kas nav galīgs	50–67
Ierobežojumi Komisijas metodoloģijā parasti ļauj noteikt tikai minimālo kļūdu īpatsvaru DP līmenī	52–57
Komisijas metodoloģija ļauj tai aplēst tikai minimālo kļūdu īpatsvaru ģenerāldirektorātu līmenī	58–61
Gada kļūdu īpatsvars fonda vai ģenerāldirektorāta līmenī nav galīgs	62
Pilnīgas informācijas trūkums ietekmē atrunas	63–67
AMPR iekļautā kohēzijas pareizības informācija pārmanto GDP trūkumus	68–74
Komisāru kolēģija ar centrālo dienestu atbalstu pieņem AMPR un ir atbildīga par tā saturu	68–70
AMPR pārmanto pareizības informācijas ierobežojumus, kas vērojami REGIO ĢD un EMPL ĢD gada darbības pārskatos	71–74
Secinājumi un ieteikumi	75–88
Akronīmi un saīsinājumi	
Glosārijs	
Komisijas atbildes	
Laika grafiks	
Revīzijas grupa	

Kopsavilkums

I “Kohēzija” ir viena no lielākajām ES budžeta daļām. Tā ir arī politikas joma, kurā, mūsdiā, pastāv augsts nepareizu izdevumu risks. Atbilstīgs un ticams aplēstais kļūdu līmenis kohēzijas jomā ir svarīgs faktors, kas ļauj Komisijai atklāt un uzraudzīt, vai izdevumi šajā politikas jomā atbilst tiesību aktu noteikumiem. Tas ir arī pamats nepieciešamo koriģējošo pasākumu veikšanai.

II Kohēzijas pareizības informācijas pamatā ir dalībvalstu revīzijas iestāžu darbs un tam sekojošā Komisijas veiktā pārbaude un novērtējums par to darbu un rezultātiem. Šā revīzijas darba rezultāts ir izklāstīts attiecīgo ģenerāldirektorātu gada darbības pārskatos un Komisijas gada pārvaldības un snieguma ziņojumā kā attiecīgo programmu aplēstā kļūdu līmeņa galvenais snieguma rādītājs.

III Savos gada pārskatos jau esam uzsvēruši, ka revīzijas iestāžu darbā konstatētās nepilnības ierobežo paļāvību uz šo darbu. Tādējādi šīs revīzijas galvenais mērķis bija novērtēt, vai Komisijas revīzijas procesi kompensē šo ierobežojumu un ļauj tai gada darbības pārskatos un gada pārvaldības un snieguma ziņojumā sniegt atbilstīgu un ticamu informāciju par kļūdu līmeņa aplēsi kohēzijas izdevumos.

IV Šajā nolūkā mēs pārbaudījām Komisijas procesus un procedūras, ko piemēro pārskatu apstiprināšanai un gada pārskatiem pakārtoto izdevumu pareizības novērtējumam, kas ir revīzijas iestāžu ziņoto ikgadējo atlikušo kļūdu īpatsvaru validēšanas un apstiprināšanas pamatā. Mēs arī pārbaudījām, kā Komisija sagatavo un sniedz informāciju par pareizību gada darbības pārskatos un gada pārvaldības un snieguma ziņojumā.

V Lai gan ģenerāldirektorāti galvenos snieguma rādītājus uzrāda kā labāko kļūdu līmeņa aplēsi, mēs kopumā secinām, ka tie nav galīgi un atspoguļo minimālo kļūdu līmeni ģenerāldirektorāta līmenī un līdz ar to arī gada pārvaldības un snieguma ziņojumā.

VI Saskaņā ar tiesisko regulējumu Komisija apstiprina dalībvalstu gada pārskatus, neņemot vērā saistīto izdevumu pareizību. Līdz ar to maksājumu ieturējums 10 % apmērā, kas ieviests ar mērķi aizsargāt ES budžetu, tiek atbrīvots pat situācijās, kad dalībvalstu revīzijas iestādes ir apstiprinājušas atlikušo kļūdu īpatsvaru, kas pārsniedz 2 % būtiskuma sliekšni, un kad Komisijas pareizības pārbaudes vēl nav pabeigtas.

VII Komisija dokumentu pārbaudēs pārlicinās par apliecinājumu paketēs iekļautās pareizības informācijas konsekvenci. Tomēr dokumentārās pārbaudes nav paredzētas, lai atklātu papildu neattiecināmus izdevumus, un tas ierobežo to pievienoto vērtību.

VIII Šis dokumentārās pārbaudes dod ieguldījumu Komisijas uz riska analīzi balstītajā pieejā, atlasot revīzijas iestādes atbilstības revīziju veikšanai. Tomēr Komisija ne vienmēr atlasīja revīzijas iestādes ar augstāko riska novērtējumu un nepietiekami dokumentēja šo revīzijas iestāžu atlases pamatojumu.

IX Atbilstības revīzijas, kurās Komisija pārbauda darbību attiecināmību, ir vissvarīgākais elements revīzijas iestādes darba un ar to saistīto rezultātu novērtēšanā. Lai gan Komisija mūsu pārbaudītajās atbilstības revīzijās atrada vairākas neatklātas kļūdas, tā bieži vien pārskatīja savus galīgos revīzijas rezultātus pēc pārbaudes posmā kopā ar dalībvalstīm. Mēs konstatējām arī neatklāto kļūdu lielo skaitu, ko Komisija konstatēja mūsu pārbaudītajos gadījumos. Kopā ar bieži vien ierobežoto darbību izlasi tas liecina, ka pārējā revīzijas iestādes izlasē, ko Komisija nepārbaudīja, varētu būt vēl citi kļūdu veidi. Tas nozīmē, ka atlikušais kopējais kļūdu īpatsvars ir minimālais īpatsvars programmas līmenī.

X Par sava darba rezultātiem Komisija ziņo gada darbības pārskatos galvenā snieguma rādītāja veidā. Lai gan šis rādītājs atspoguļo Komisijas labāko kļūdu līmeņa aplēsi, mēs uzskatām, ka ģenerāldirektorātu publicētie galvenie snieguma rādītāji norāda uz minimumu. Tā iemesls ir darbības programmu un darbību ierobežotais aptvērums atbilstības revīzijās, Komisijas dokumentāro pārbaudžu objektīvie ierobežojumi un citas problēmas, kas saistītas ar Komisijas revīzijas darbu. Tāpat arī uzskatām, ka publicētie galvenie snieguma rādītāji nav galīgi, tāpēc tie ir provizoriski.

XI Lai jaunajā plānošanas periodā uzlabotu pareizības informācijas ziņošanu kohēzijas jomā, mēs Komisijai iesakām:

- ierosināt tiesību aktu pārskatīšanu, lai nodrošinātu, ka tiesiskais regulējums pienācīgi aizsargā maksājuma ieturējumu, pirms tas tiek atbrīvots;
- uzlabot savu revīzijas darbu, revīzijas dokumentāciju un pārskatīšanas procesu;
- uzlabot gada darbības pārskatos sniegtās pareizības informācijas galvenos elementus.

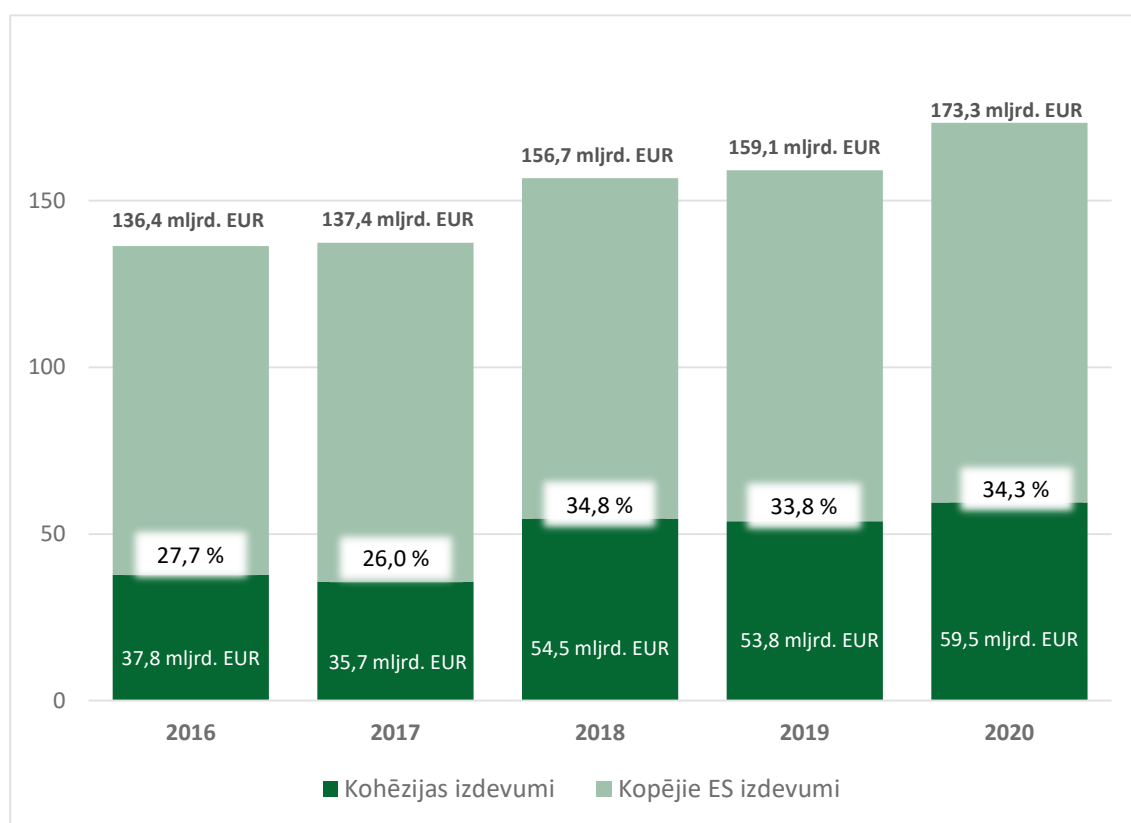
Mēs arī iesakām centrālajiem dienestiem no savas pārtraugotās struktūras – komisāru kolēģijas – iegūt norādījumus par gada pārvaldības un snieguma ziņojuma sagatavošanu.

Ievads

Kohēzija – nozīmīga ES izdevumu joma ar diviem kontroles cikliem

01 Kohēzijas politika, kuras mērķis ir samazināt atšķirības dažādu ES dalībvalstu un reģionu attīstības līmenī, veido būtisku ES budžeta daļu. To īsteno, izmantojot daudzgadu darbības programmas (DP), kuras dalībvalstis parasti iesniedz katra plānošanas perioda sākumā. **1. attēlā** ir parādītas ievērojamās summas, kas 2014.–2020. gada plānošanas perioda pēdējo piecu gadu laikā saistītas ar kohēzijas izdevumiem.

1. attēls. Kohēzijas izdevumu īpatsvars ES budžetā

Avots: ERP.

02 2021.–2027. gada plānošanas periodā daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 2. izdevumu kategorija, kas ietver divas atšķirīgas apakškategorijas – “DFS 2.a – Eiropas ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija” un “DFS 2.b – Noturība un vērtības” –, veido 35 % no ES budžeta un ir kļuvusi par lielāko politikas jomu. DFS 2.a budžets, kas atbilst 2014.–2020. gada DFS “Kohēzijas” kategorijai, 2021.–2027. gada periodā ir 372,6 miljardi EUR.

03 Savā gada revīzijas pārskatā mēs novērtējam kohēzijas izdevumus kā augsta riska izdevumus, pamatojoties uz to, ka noteikumi ir sarežģīti un liela daļa izdevumu ir balstīti uz pašu atbalsta saņēmēju deklarēto izmaksu atlīdzināšanu¹. Savā ikgadējā ticamības deklarācijas revīzijas darbā atkārtoti konstatējam būtisku kļūdu līmeni kohēzijas jomā. Tā kā izdevumu summas ir ievērojamas, ir nepieciešama pamatīga kontroles un ticamības nodrošināšanas sistēma, kas spētu nodrošināt kohēzijas izdevumu pareizību. Tai būtu arī jāsniedz atbilstīga un ticama aplēse par reālo kļūdu līmeni šajā jomā.

04 Kontroles un ticamības nodrošināšanas sistēma, ko izmantoja, lai sniegtu šo pareizības informāciju kohēzijas jomā, 2014.–2020. gada plānošanas periodam tika pārskatīta. Tika ieviesta sistēma, saskaņā ar kuru Komisija ik gadu apstiprina dalībvalstu iesniegtos kohēzijas izdevumus, un tā papildina slēgšanas kārtību plānošanas perioda beigās. Tika ieviests arī atlikušā riska gada rādītājs, ko sauc par kopējo atlikušo kļūdu īpatsvaru (*RTER*). *RTER* ir aplēse par nepareizajiem izdevumiem, kas paliek darbības programmu gada pārskatos pēc tam, kad ir ņemta vērā visu kontroles procedūru, atgūto līdzekļu un dalībvalstu iestāžu veikto korekciju ietekme.

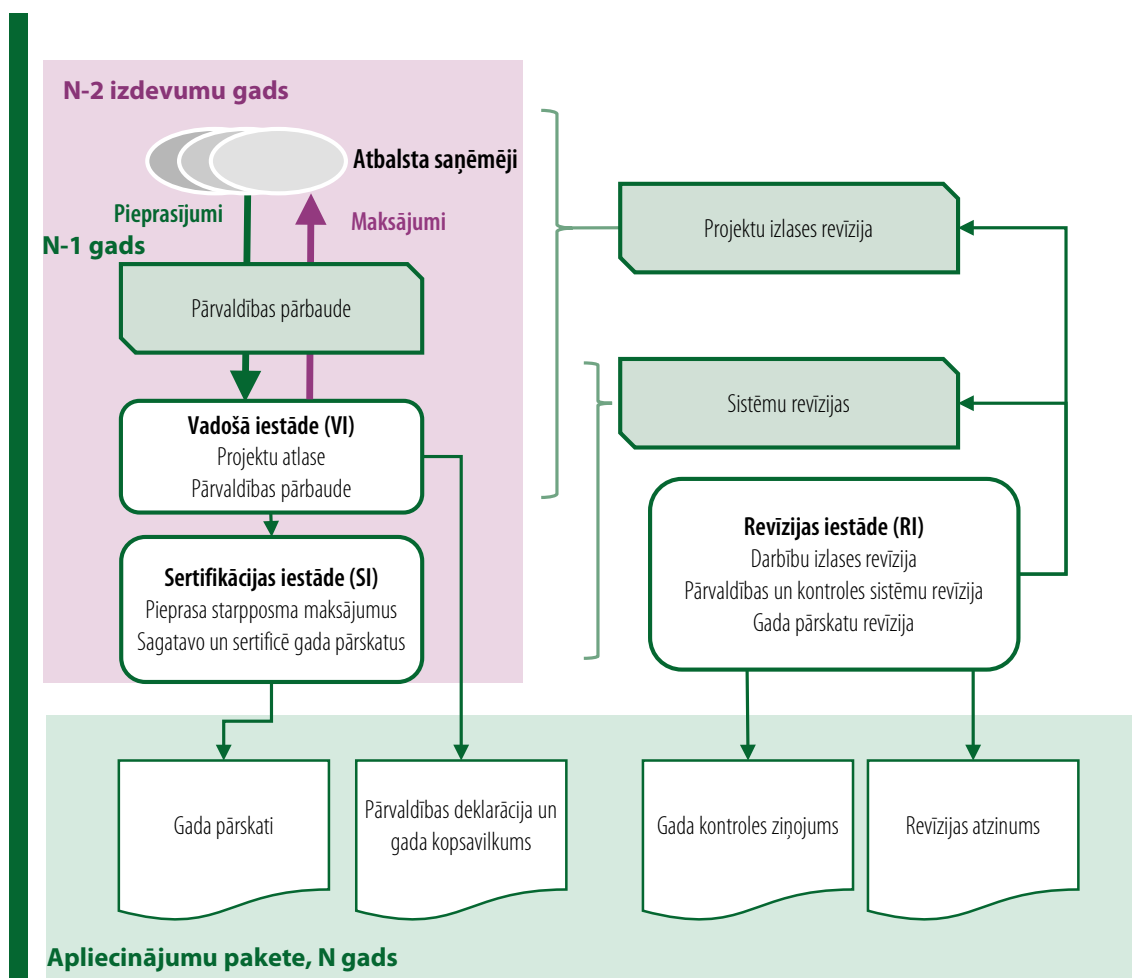
05 Kontroles un ticamības nodrošināšanas sistēma koncentrējas ap diviem kontroles cikliem – tie ir valsts cikls dalībvalstu līmenī un nākamais cikls Komisijas līmenī. Tas apliecina, ka Komisija un dalībvalstu iestādes kopīgi pārvalda kohēzijas politikas īstenošanu un tās finansēšanu, un šis jēdziens zināms kā dalīta pārvaldība.

Valsts kontroles cikls

06 Pirmais kontroles un ticamības nodrošināšanas sistēmas elements ir valsts kontroles cikls, kas parādīts [2. attēlā](#).

¹ 2020. gada pārskats, 1.21. punkts.

2. attēls. Dalībvalstu ikgadējais kontroles cikls

Avots: ERP.

07 Pirmā aizsardzības līnija valsts kontroles ciklā ar mērķi sargāt ES budžetu ietver dalībvalstu sertifikācijas iestādes un vadošās iestādes. Sertifikācijas iestādes veic dalībvalstu maksājumu pieteikumu un pārskatu sagatavošanu, un vadošās iestādes ir atbildīgas par programmās finansēto darbību atlasu un pārvaldības pārbaudēm, kuru mērķis ir nodrošināt, ka atbalsta saņēmējiem izmaksā atlīdzinājumu tikai par pareiziem izdevumiem. Komisijas un mūsu revīzijas darbā atklāto kļūdu skaits liecina, ka ieviestie kontroles mehānismi vēl pietiekami nemazina augsto objektīvo kļūdu risku šajā jomā. Savā gada pārskatā mēs ziņojām, ka tas īpaši attiecas uz vadošajām iestādēm, kuru apstiprinājuma pārbaudes nespēj efektīvi novērst vai atklāt pārkāpumus atbalsta saņēmēju deklarētajos izdevumos².

² 2020. gada pārskats, 5.17. punkts.

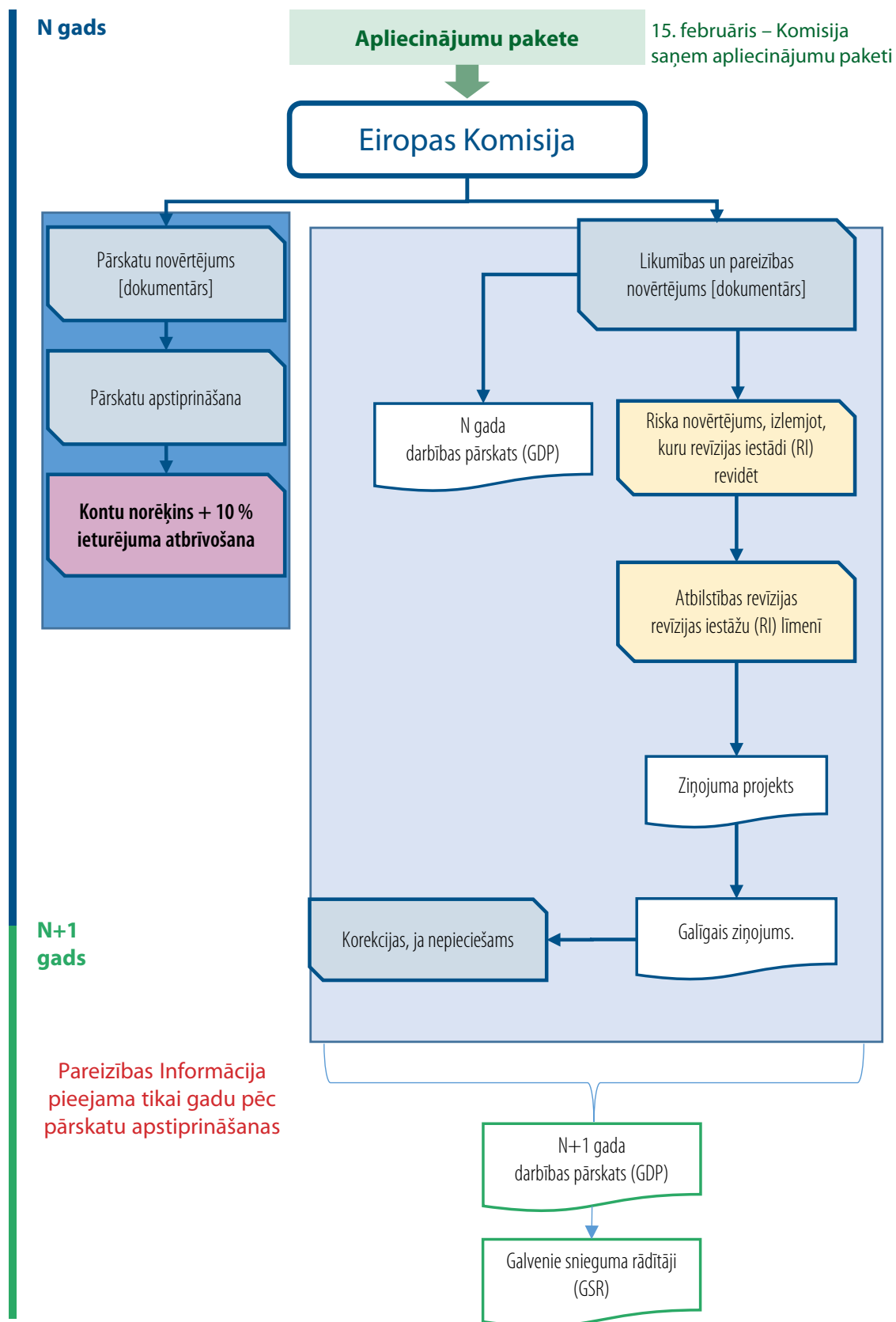
08 Otrā aizsardzības līnija ir dalībvalstu revīzijas iestādes. Tās katru gadu revidē programmu pārskatus un to darbību reprezentatīvās izlases, kuru izdevumi deklarēti Komisijai. Tās ir atbildīgas arī par pārvaldības un kontroles sistēmu pareizas darbības novērtēšanu. Gada kontroles ziņojumos revīzijas iestādes ziņo Komisijai par deklarētajos izdevumos atklāto kļūdu līmeni (kopējais kļūdu īpatsvars, *TER*). Ja to darba rezultāti liecina, ka *TER* pārsniedz 2 %, revīzijas iestādes iesaka veikt korekcijas, kas nepieciešamas, lai kopējo atlikušo kļūdu īpatsvaru (*RTER*) samazinātu zem 2 %. Revīzijas iestādes ziņo Komisijai par šo korekciju īstenošanu.

09 Gada kontroles ziņojums ir daļa no ikgadējās apliecinājumu paketes, kas var attiekties uz darbības programmu vai darbības programmu grupu. Šī pakete ir dokumentu kopums, ko katra dalībvalsts katru gadu iesniedz Komisijai attiecībā uz Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (ESI fondiem), un ietver gada pārskatus, gada kopsavilkumu, pārvaldības deklarāciju un revīzijas iestādes revīzijas atzinumu līdz ar gada kontroles ziņojumu. Revīzijas iestādes sniedz revīzijas atzinumu par pārskatu pilnīgumu, precizitāti un patiesumu, pārskatā iekļauto izdevumu likumību un pareizību un pārvaldības un kontroles sistēmas efektīvu darbību. Apliecinājumu paketes par iepriekšējo grāmatvedības gadu jānosūta Komisijai ik gadu līdz 15. februārim.

Komisijas kontroles cikls

10 Komisijai ir galīgā atbildība par ES finanšu interešu aizsardzību. Pēc valsts kontroles cikla pabeigšanas Komisija ik gadu uzsāk gada pārskatu gada kontroles ciklu un veic tajā gadā saņemto apliecinājumu pakešu izvērtējumu. **3. attēlā** ir parādīti galvenie iesaistītie posmi, kuru galīgais rezultāts ir ziņojums par kopējo atlikušo kļūdu īpatsvaru (*RTER*) Komisijas gada darbības pārskatos (GDP).

3. attēls. Komisijas ikgadējais kontroles cikls

Avots: ERP.

Pārskatu pieņemšana

11 Komisija veic administratīvas pārskatu pilnīguma un precizitātes pārbaudes. Ja Komisijas novērtējums ļauj apstiprināt dalībvalsts iesniegtos pārskatus, tā var izmaksāt dalībvalstij pienākošos gada izdevumu atlikumu, tostarp 10 %, kas ieturēti, veicot starpposma maksājumus, un ieviesti, lai aizsargātu ES budžetu³.

Likumības un pareizības novērtējums

12 Saskaņā ar revīzijas stratēģiju Komisijas mērķis ir gūt pamatotu pārliecību par to, ka *RTER* katrā darbības programmā ir mazāks par 2 %. Šajā nolūkā Komisija, veicot dokumentāro pārbaudi, revīzijas iestāžu gada kontroles ziņojumos vispirms izvērtē pareizības informāciju. Turklāt dokumentārajās pārbaudēs un iepriekšējā revīzijas darbā iegūto informāciju, kā arī revīzijas iestāžu sistēmu revīzijas ziņojumu novērtējumu Komisija izmanto savā riska novērtējumā, lai atlasītu tās revīzijas iestādes un darbības programmas, kurām tiks veikta atbilstības revīzija uz vietas.

13 Atbilstības revīzijas galvenokārt koncentrējas uz darbību revīziju atkārtotu veikšanu revīzijas iestāžu līmenī. Tās ir galvenais Komisijas pārliecības avots. Atbilstības revīzijās novērtē revīzijas iestādes darba ticamību attiecībā uz revīzijas atzinumu un *RTER*. Vajadzības gadījumā Komisija koriģē *RTER* un pieprasa veikt papildu finanšu korekcijas – tie ir pasākumi ES budžeta aizsardzībai pret nepareiziem izdevumiem, atsaucot šos izdevumus vai atgūstot tos.

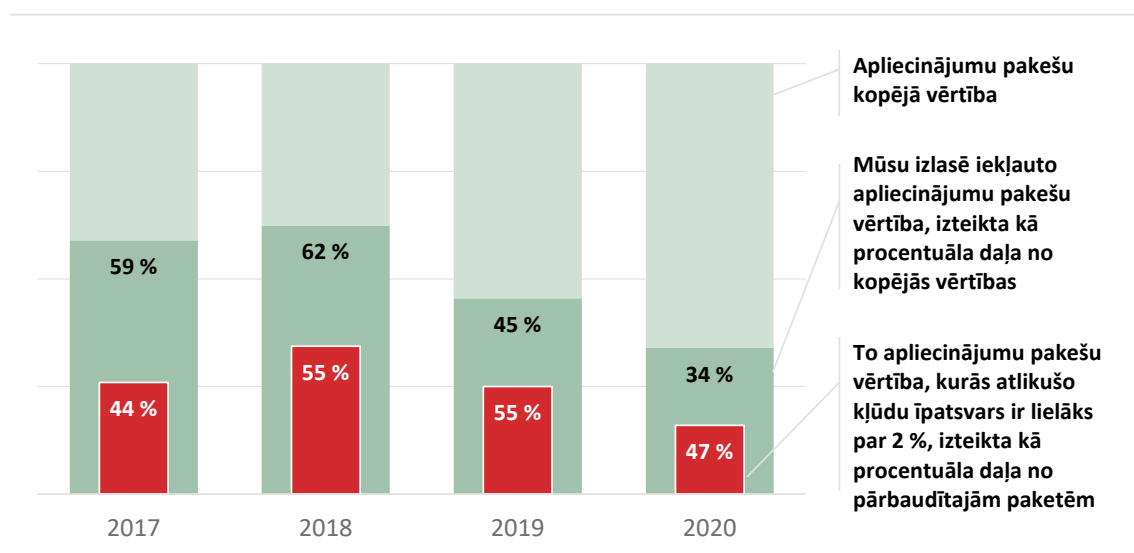
14 Komisija aprēķina koriģēto *RTER* vidējo svērto vērtību kā galveno snieguma rādītāju (5. GSR). 5. GSR ir galvenais gada darbības pārskatos norādītais pareizības rādītājs. Visbeidzot, savā gada pārvaldības un snieguma ziņojumā (*AMPR*) Komisija konsolidē Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāta (EMPL) un Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta (REGIO) galvenos snieguma rādītājus, lai sniegtu aplēsi par kļūdu līmeni kohēzijas izdevumos (to sauc par “risku maksājuma laikā”).

³ Regula (ES) Nr. 1303/2013, 130. pants, kas ierobežo starpposma maksājumu atlīdzināšanu līdz 90 %.

Mūsu agrākais darbs liecina, ka uz revīzijas iestāžu paziņoto kļūdu īpatsvaru ne vienmēr var paļauties

15 Četros gados, kopš pārbaudām 2014.–2020. gada izdevumus, mēs atklājām vēl vairākas kļūdas darbībās, kuras iepriekš revidējušas revīzijas iestādes. Attiecībā uz pusi revidēto apliecinājumu pakešu, kas pārstāv arī pusi revidēto izdevumu, mēs tādējādi nevarējām piekrist revīzijas iestāžu secinājumiem, ka *RTER* ir zemāks par 2 %. Pamatojoties uz šo apsvērumu, mēs secinājām, ka ne vienmēr varam paļauties uz revīzijas iestāžu paziņoto kļūdu īpatsvaru. Mūsu rezultāti gadu gaitā ir atspoguļoti [4. attēlā](#)⁴.

4. attēls. Apliecinājumu paketes, kurās mūsu revīzijas rezultāti pacēla atlikušo kļūdu īpatsvaru virs 2 %

Avots: ERP.

16 Tāpēc REGIO ĢD un EMPL ĢD gada darbības pārskatos ziņotie kļūdu īpatsvari, kas apkopoti gada pārvaldības un snieguma ziņojumā, var tikt uzskatīti par ticamiem tikai tad, ja Komisijas kontroles cikls var kompensēt šīs revīzijas iestāžu darba nepilnības. Tāds ir šā atzinuma temats. Mūsu revīzijas rezultāti varētu būt īpaši svarīgi, Komisijai izstrādājot revīzijas darbu 2021.–2027. gada plānošanas periodam.

⁴ 2020. gada pārskats, 5.40. punkts.

Revīzijas tvērums un pieeja

17 Mūsu revīzija aptvēra 2014.–2020. gada kontroles un ticamības nodrošināšanas sistēmu, kuras mērķis ir ļaut Komisijai ziņot par gada atlikušo kļūdu risku attiecībā uz katru grāmatvedības gadu. Mēs jautājām, vai Komisija

- veic pietiekamu un atbilstīgu revīzijas darbu, lai sagatavotu ticamu un atbilstīgu gada atlikušo kļūdu risku katrai apliecinājumu paketei (*RTER*);
- gada darbības pārskatos sniedz informāciju par ticamu atlikušo kļūdu risku gadā attiecībā uz katru ĢD (5. GSR);
- gada pārvaldības un snieguma ziņojumā norāda ticamu gada kļūdu līmeni (risku maksājuma laikā) kohēzijas jomā.

18 Mēs izvērtējam attiecīgos procesus un procedūras pārskatu apstiprināšanai, apliecinājumu paketēs iekļautajiem gada pārskatiem pakārtoto izdevumu pareizības novērtējumu un to, kā Komisija sagatavo un izklāsta pareizības informāciju GDP un *AMPR*.

19 Šajā nolūkā mēs analizējam Komisijas darbu, kas bija veikts, lai aprēķinātu abu galveno kohēzijas ģenerāldirektorātu, proti, *REGIO* ĢD un *EMPL* ĢD, *RTER* rādītāju, un apkopotā līmenī gada pārvaldības un snieguma ziņojumā:

- desmit apliecinājumu paketēs – piecās no katra ģenerāldirektorāta – mēs analizējam dokumentārās pārbaudes, kas veiktas par 2015./2016., 2016./2017. un 2017./2018. grāmatvedības gadu;
- mēs atlasījām desmit pabeigtas atbilstības revīzijas – arī šoreiz piecas no katra ģenerāldirektorāta –, ko Komisija veica par 2016./2017. un 2017./2018. grāmatvedības gadu;
- attiecībā uz katru atlasīto atbilstības revīziju mēs izvēlējamies vienu Komisijas revidētu darbību un rūpīgi izskatījām revīzijas lietu;
- mēs pārbaudījām finanšu korekcijas, kas izriet no 2018. gadā veiktajām 26 atbilstības revīzijām.

20 Revīzijas tvērumā neiekļāvām darbu, ko Komisija veica attiecībā uz 2018./2019. grāmatvedības gadu, jo mūsu revīzijas laikā kontroles cikls attiecīgajam gadam vēl nebija pabeigts. Tālab galvenā uzmanība tika pievērsta Komisijas darbam saistībā ar 2016./2017. un 2017./2018. grāmatvedības gadu.

Apsvērumi

Jaunas tiesību normas novērš dažus ierobežojumus pārskatu apstiprināšanā, taču maksājuma ieturējuma atbrīvošanas laikā saglabājas daži riska faktori

21 Pārbaudot desmit apliecinājumu pakešu izlasi, guvām apstiprinājumu, ka, ievērojot tiesību normas, Komisija veic mērķtiecīgu darbu saistībā ar dalībvalstu pārskatiem. Komisija pārskatus apstiprina, ja revīzijas iestāde ir sniegusi revīzijas atzinumu bez iebildēm par pārskatu pilnīgumu, pareizību un patiesumu, izņemot gadījumus, kad Komisijai ir konkrēti pierādījumi, ka revīzijas atzinums nav uzticams. Kļūdu līmeni neizmanto kā faktoru, lemjot par apstiprināšanu. Tādējādi Komisija atbrīvo sākotnēji ieturēto maksājumu 10 % apmērā, pat ja tai ir pierādījumi, ka pārskatos iekļautajos izdevumos ir būtisks kļūdu līmenis – *RTER* ir virs 2 %. Tādējādi tiesību normas, kas reglamentē apstiprināšanas procedūru, nespēj sasniegt vispārējo mērķi – aizsargāt ES budžetu, kamēr nav pabeigts pareizības novērtējums. Šis ierobežojums ir ilustrēts [1. izcēlumā](#).

1. izcēlums

Pārskatu ar būtisku kļūdu līmeni apstiprināšana

Valsts revīzijas iestāde sniedza revīzijas atzinumu ar iebildēm par 2017.–2018. gada apliecinājumu paketi un apstiprināja *RTER* 8,54 % apmērā. Komisija lūdza revīzijas iestādi grozīt revīzijas atzinumu par pārskatiem, pārkvalificējot to par atzinumu bez iebildēm – Komisija apgalvoja, ka augstais atlikušo kļūdu īpatsvars ietekmē vienīgi izdevumu likumību un pareizību, kā arī pārvaldības un kontroles sistēmas, taču neietekmē pārskatus. Līdz ar to revīzijas iestāde grozīja savu atzinumu ar iebildēm. Tā atcēla savu iebildi par pārskatiem, bet saglabāja iebildi par izdevumu likumību un pareizību un pārvaldības un kontroles sistēmas darbību. Saskaņā ar regulu tas nozīmēja, ka pārskati tika apstiprināti un 10 % ieturējums tika atbrīvots, pirms bija īstenotas vajadzīgās korekcijas, lai *RTER* samazinātu zem 2 %.

22 Jaunais tiesiskais regulējums 2021.–2027. gada plānošanas periodam daļēji novērš pārskatu apstiprināšanas ierobežojumus. Ieturējums tiks samazināts līdz 5 %, un Komisija nedrīkst apstiprināt pārskatus, ja revīzijas iestāžu paziņotais *RTER* ir augstāks par 2 %. Tomēr Komisijas novērtējums par paziņotā *RTER* ticamību un ar to saistīto

izdevumu pareizību joprojām tiks veikts pēc pārskatu apstiprināšanas. Šo jautājumu izvirzījām mūsu atzinumā Nr. 6/2018, kurā uzsverām, ka Komisijas veiktajā pārskatu apstiprināšanā netiek ņemtas vērā ne turpmākas Komisijas īstenotās finanšu korekcijas, ne vajadzība grozīt kļūdu īpatsvarus, jo pēc pārskatu apstiprināšanas saistītie izdevumi tiek pakļauti Komisijas papildu pārbaudēm⁵.

Komisijas veikto dokumentāro pārbažu objektīvie ierobežojumi samazina to ieguldījumu *RTER* apstiprināšanā

Komisijas dokumentārās pārbaudes nav izstrādātas, lai atklātu papildu neattiecināmus izdevumus

23 Dokumentārajās pārbaudēs pareizības novērtēšanai Komisija ar standartizētu kontROLSarakstu palīdzību analizē katrā apliecinājumu paketē sniegto informāciju. Atšķirībā no pārskatu apstiprināšanas procedūras šo dokumentāro pārbažu mērķis ir aptvert pakārtoto darījumu likumību un pareizību un apstiprināt revīzijas iestāžu paziņoto *RTER* ticamību.

24 Šajā nolūkā Komisija ne tikai izvērtē saņemtās apliecinājumu paketes, bet ņem vērā arī citu revīzijas informāciju. Šī cita revīzijas informācija parasti ir ne tikai saistīta ar revīzijas iestādes darbu, bet arī ietver arī citus pārvaldības un kontroles sistēmu elementus, pamatojoties uz Komisijas agrīnajām preventīvajām sistēmu revīzijām un citām tematiskām revīzijām.

25 Dokumentārā pārbaude, kurā pēta pareizības informāciju, aptver informāciju, kas sniegta gada kontroles ziņojumā, revīzijas atzinumā un citos apliecinājumu paketes dokumentos. Papildus dokumentārajām pārbaudēm Komisija var arī veikt faktu vākšanas apmeklējumus revīzijas iestādēs gan pirms, gan pēc apliecinājumu paketes saņemšanas. Tomēr pirms 2020. gada pārskatīšanas Komisijas dokumentāro pārbažu un faktu konstatēšanas komandējumu metodoloģijā nebija paredzēts novērtēt vai pārbaudīt atsevišķu darbību vai izdevumu vienību pareizību. Pārskatot desmit apliecinājumu paketes, atklājās, ka Komisija katru apliecinājumu paketi vērtēja strukturēti, taču šo novērtējumu ietekme uz izdevumu pareizību bija ierobežota, kā izklāstīts turpmākajos punktos.

⁵ Atzinums Nr. 6/2018 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko paredz kopīgus noteikumus, 122. punkts.

26 Atzīmējām, ka, pamatojoties uz savām dokumentārajām pārbaudēm, Komisija bija grozījusi *RTER* rādītājus, kurus iepriekš bija ziņojušas revīzijas iestādes. Mēs analizējām desmit šādu gadījumu izlasi no 2017./2018. grāmatvedības gada, kuros tika veiktas būtiskas izmaiņas. Konstatējām, ka visos gadījumos izmaiņu pamatā bija kļūda revīzijas iestādes aprēķinos vai konstatējumi, kas gūti citos revīzijas uzdevumos, piemēram, Komisijas agrīnajās preventīvajās sistēmu revīzijās, tās iepriekšējās atbilstības revīzijās vai mūsu darbā. Lai konstatētu kļūdas papildus tām, ko revīzijas iestāde jau ir atklājusi savās darbību revīzijās, Komisijai būtu jāveic papildu darbs darbību līmenī, kas liecina par Komisijas dokumentāro pārbaudi objektīvu ierobežojumu.

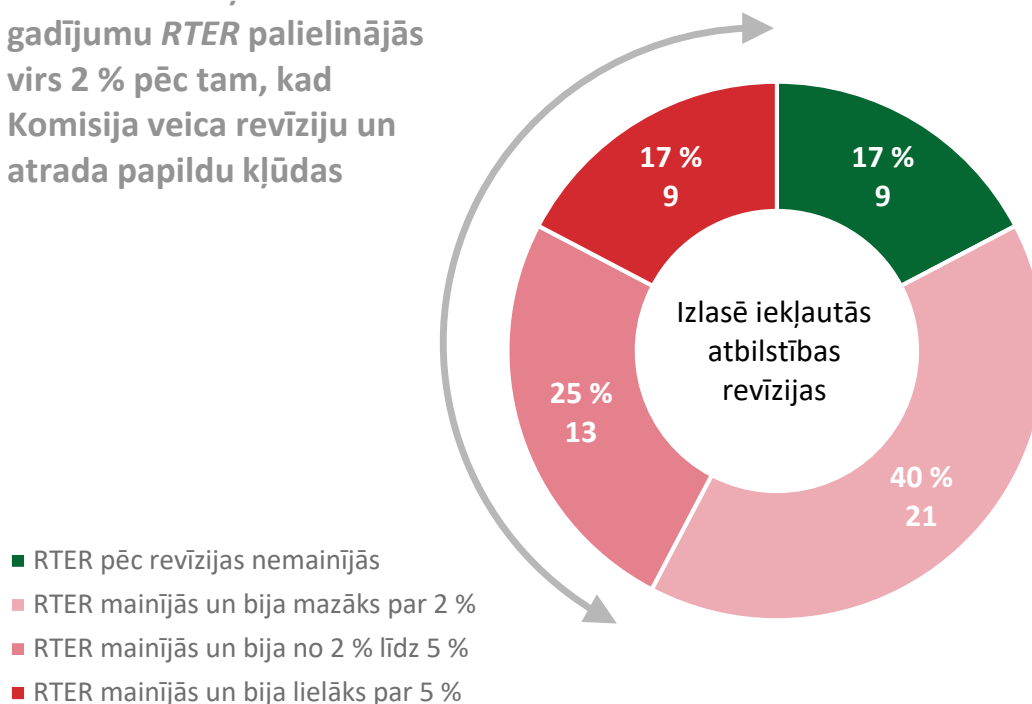
27 Turklāt Komisija novērtē katru valsts sistēmas revīzijas ziņojumu un ņem vērā informāciju, lai izdarītu secinājumu pēc dokumentārās pārbaudes par apliecinājumu paketē apstiprināto izdevumu likumību un pareizību. Tomēr Komisijas dokumentācija par darbu, kas paveikts, lai caurskatītu valsts sistēmas revīzijas ziņojumus, nebija pietiekami detalizēta. Komisijas kontrolsarakstos ir iekļauti trīs jautājumi, uz kuriem revidenti bieži atbildēja tikai ar "jā/nē", nesniedzot paskaidrojumus. Izvērstākas informācijas trūkums mums neļāva saprast paveikto un apstiprināt, ka tas ir pietiekami.

Gan Komisijas atbilstības revīzijās, gan mūsu revīzijās tika konstatētas būtiskas kļūdas, kuras nevarēja atklāt dokumentārajās pārbaudēs

28 Mūsu veiktā analīze parādīja, ka pēc atbilstības revīzijām, ko Komisija veica laikposmā no 2018. līdz 2020. gadam par 2016./2017. un 2017./2018. grāmatvedības gadu, Komisija bija koriģējusi ievērojamu skaitu *RTER*. Apmēram divās piektdaļās gadījumu (42 %) Komisija konstatēja kļūdas, kas veicināja *RTER* palielināšanu virs 2 %, kā norādīts [5. attēlā](#). Gandrīz piektdaļā (17 %) no šiem gadījumiem *RTER* bija augstāks par 5 %. Iepriekšējās dokumentārajās pārbaudēs netika atklātas papildu kļūdas, kuru rezultātā tika koriģēts *RTER*.

5. attēls. To DP skaits, kurām Komisija pēc atbilstības revīzijas ir mainījusi *RTER*

42 % izlasē iekļauto gadījumu *RTER* palielinājās virs 2 % pēc tam, kad Komisija veica revīziju un atrada papildu kļūdas

Avots: ERP.

29 Turklāt mūsu ticamības deklarācijas revīzijas darbs 2017.⁶, 2018.⁷ un 2019.⁸ gadā parādīja, ka 23 no 47 apliecinājumu paketēm (49 %) revīzijas iestāde ziņoja par būtiski mazāku *RTER*. Visos 23 gadījumos būtu bijis jāziņo, ka *RTER* pārsniedz 2 % būtiskuma sliekšni.

30 Lai gan Komisija strukturēti vērtē apliecinājumu paketēs sniegto informāciju, jo īpaši gada kontroles ziņojumus, mūsu veiktā analīze liecina, ka dokumentārajās pārbaudēs palikuši neatklāti un neizlaboti nepareizi izdevumi. Komisijas dokumentārās pārbaudes nav izstrādātas tā, lai atklātu papildu neattiecināmus izdevumus, un tas ierobežo to pievienoto vērtību attiecībā uz pakārtoto darījumu pareizības apstiprināšanu un revīzijas iestāžu paziņotā *RTER* derīgumu.

⁶ 2017. gada pārskats, 6.67.–6.72. punkts.

⁷ 2018. gada pārskats, 6.73.–6.75. punkts.

⁸ 2019. gada pārskats, 5.39. punkts.

Komisija ne vienmēr ievēroja uz risku balstīto pieeju, izvēloties visriskantākās revīzijas iestādes atbilstības revīzijām

31 Komisijas revīzijas stratēģija paredz piemērot uz risku balstītu pieeju. Šajā nolūkā tā veic ikgadēju riska novērtējumu, lai atlasītu visriskantākās revīzijas iestādes, kuras aptvert savās atbilstības revīzijās. Abi ģenerāldirektorāti ikgadējā riska novērtējumā piemēro vienus un tos pašus kritērijus un pieeju, kurā ņemta vērā arī informācija, kas iegūta, veicot apliecinājumu pakešu dokumentāro pārbaudi. Riska novērtējuma rezultātā revīzijas iestādēm tiek novērtēts risks un piešķirts īpašs riska novērtējums.

32 Turklāt Komisija katrai darbības programmai (DP) izvērtē konkrētus riska faktorus. Komisija izvērtē riska līmeni darbības programmām, par kurām atbild revīzijas iestādes, kam iepriekš noteikts riska novērtējums, un tad atlasa revīzijas iestādes un DP, kurām jāveic atbilstības revīzijas.

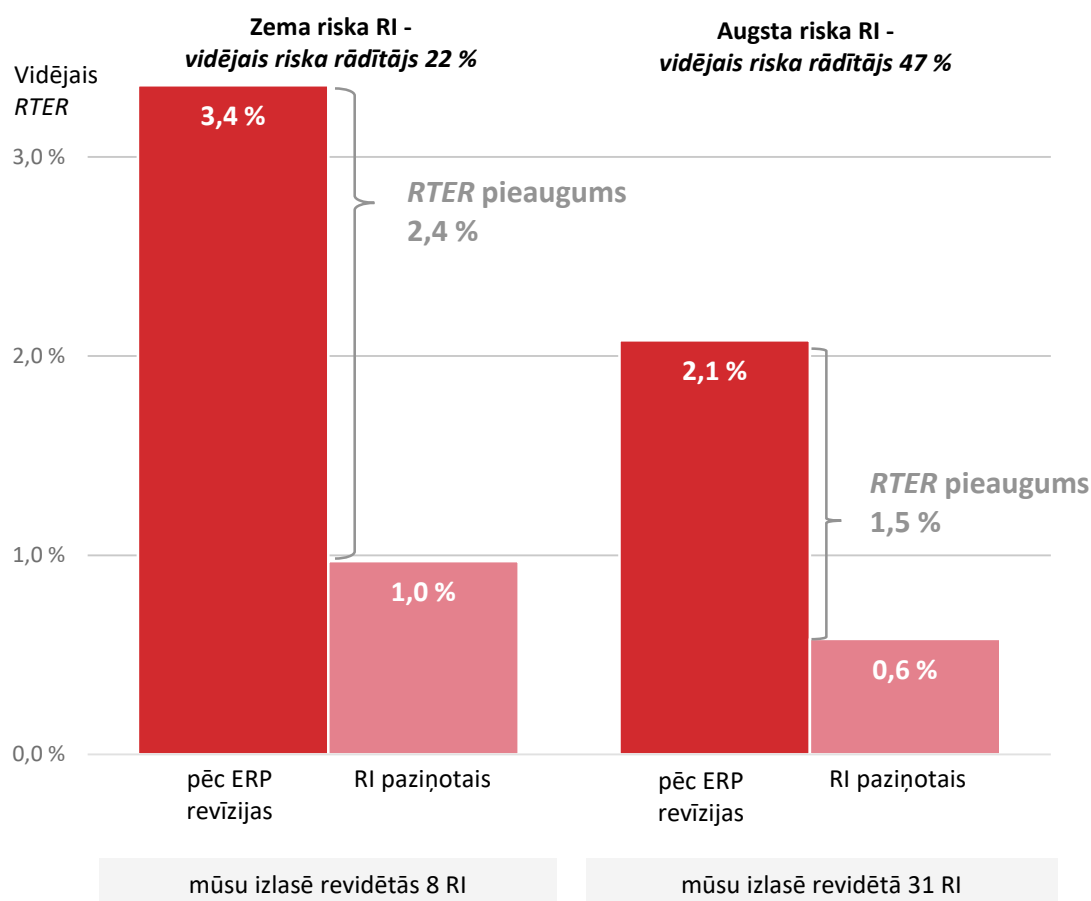
33 Pārbaudot riska novērtējumus, ko abi ģenerāldirektorāti veikuši 2018. un 2019. gadā, mēs konstatējām, ka Komisija ne vienmēr ir ievērojusi savu procedūru. Piemēram, tā konkrētam riskam piešķīra 20 punktu vērtību, lai gan procedūrā ir paredzēti tikai pieci punkti. Dažos gadījumos tā nevis piešķīra vērtību 0 (par “jā”) un 10 (par “nē”), bet gan piecus punktus, kas nozīmē, ka tās procedūrās šāda iespēja nav paredzēta. Neatbilstības ietekmēja atsevišķu revīzijas iestāžu kopējo riska novērtējumu un tādējādi arī to, kā Komisija tās sarindoja, sagatavojot revīzijas plānu. Tās arī norāda uz nepilnībām šajā procesā.

34 Lai izvērtētu Komisijas riska novērtējuma pamatīgumu, mēs analizējām, vai rezultāti, kas sniegti 2017., 2018. un 2019. gada galīgajos atbilstības revīzijas ziņojumos, apstiprināja tās sākotnējo riska novērtējumu, t. i., vai revīzijas iestādes bija pareizi novērtētas kā augsta vai zema riska revīzijas iestādes. Mēs uzskatījām, ka revīzijas iestāde ir augsta riska iestāde, ja tās riska vērtējums pārsniedz Komisijas vidējo riska novērtējumu, un zema riska, ja riska vērtējums ir zemāks par to. Mēs konstatējām, ka 11 no 13 zema riska revīzijas iestādēm Komisija bija pārskatījusi *RTER*. Divos gadījumos ar šo pārskatīšanu *RTER* tika palielināts no mazāk nekā 2 % līdz vairāk nekā 2 %. Pārējos deviņos gadījumos šī pārskatīšana nemainīja secinājumu, ka paziņotais *RTER* bija mazāks par 2 %. Tas liecina, ka divas revīzijas iestādes faktiski nebija zema riska iestādes. Attiecībā uz augsta riska iestādēm tā biežāk pārskatīja kļūdu īpatsvaru uz tādu, kas pārsniedz 2 % (20 no 39 gadījumiem).

35 Saskaņā ar mūsu pašu ticamības deklarācijas darbu mēs uzskatījām, ka *RTER* būtu virs 2 % trim no astoņām zema riska revīzijas iestādēm, uz kurām attiecas mūsu padziļinātās pārbaudes. Ietekmes ziņā **6. attēlā** parādīts, ka vidējā korekcija *RTER*, par

ko ziņojušas zema riska revīzijas iestādes, ir lielāka nekā korekcija, kas nepieciešama augsta riska revīzijas iestādēm. Tas nozīmē, ka Komisijas novērtējums par to, kas ir zema riska iestāde, ir atkarīgs no informācijas, kas pieejama konkrētajā brīdī, un ka tam ir objektīvi ierobežojumi.

6. attēls. Mūsu darba vidējā ietekme uz atlikušo kļūdu īpatsvaru, par ko ziņojušas augsta un zema riska revīzijas iestādes (RI)

Avots: ERP.

36 Mēs pārbaudījām arī Komisijas 2019. gada revīzijas plānu, lai noskaidrotu, vai ir atlasītas revīzijas iestādes, kas klasificētas kā visriskantākās. Mēs konstatējām, ka astoņām no 12 EMPL ĢD atlasītajām revīzijas iestādēm riska novērtējums bija zemāks par vispārējo vidējo rādītāju – 32 %. Tomēr Komisija nav dokumentējusi pamatojumu šādai atkāpei no riska novērtējuma iznākuma. Līdz ar to mēs nevarējām apstiprināt, vai Komisija vienmēr ir ievērojusi uz risku balstīto pieeju, atlasot visriskantākās revīzijas iestādes atbilstības revīzijām. **1. tabulā** parādīts riska novērtējums un atlasītās revīzijas iestādes pa ĢD.

1. tabula. Atlasītu revīzijas iestāžu riska novērtējums

2019. gads – riska novērtējums	REGIO ĢD	EMPL ĢD
Novērtēto revīzijas iestāžu skaits	83	101
Novērtēto revīzijas iestāžu vidējais riska novērtējums	38 %	30 %
2019. gada revīzijas plāns		
Veiktās atbilstības revīzijas	14	12
Atbilstības revīzijām atlasītās revīzijas iestādes	11	12
Atlasīto revīzijas iestāžu vidējais riska novērtējums	53 %	26 %
Atlasītās revīzijas iestādes, kuru riska vērtējums pārsniedz vidējo	10	4

Avots: ERP.

Lai gan Komisija savās atbilstības revīzijās atklāj nepareizus izdevumus, tā bieži vien pārskata savus galīgos rezultātus pēc pārbaudes posmā kopā ar dalībvalstīm

Atbilstības revīzijās tika konstatēti nepareizi izdevumi, bet mūsu izlasē divas kļūdas netika atklātas

37 Veicot atbilstības revīzijas, Komisija tiecas gūt pamatotu pārliecību par to, ka revīzijas iestāžu darbs ir uzticams. Šajā nolūkā Komisija katrā atbilstības revīzijā parasti pārskata astoņas līdz desmit darbības, kuras iepriekš pārbaudījusi revīzijas iestāde.

38 Mēs analizējām desmit Komisijas veikto atbilstības revīziju izlasi, kas aptvēra kopā 73 darbības. Attiecībā uz 28 no šīm 73 darbībām Komisija savā galīgajā atbilstības revīzijas ziņojumā ziņoja par konstatējumiem ar finansiālu ietekmi. Tas nozīmē, ka tika atklāti neattiecināmi izdevumi, kas var ietekmēt *RTER*. Izlasē, kurā ietilpa desmit nejauši atlasītas darbības, mēs konstatējām vēl citas kļūdas attiecībā uz divām darbībām, kuras Komisija nebija atklājusi.

39 Vienā gadījumā mēs konstatējām, ka pieskaitāmās izmaksas tika atlīdzinātas, pamatojoties uz vienotu likmi (vienkāršota izmaksu iespēja). Lai gan regulā ir paredzēts, ka vienkāršotas izmaksu iespējas ir jāapstiprina un jāpiešķir iepriekš, šajā gadījumā vienotā likme tika apstiprināta tikai darbības īstenošanas laikā. Turklāt ne revīzijas iestāde, ne Komisijas revidenti nebija atklājuši, ka izmaksas nav deklarētas saskaņā ar dotācijas nolīgumā noteikto metodoloģiju. Šajā sakarā atzīmējām, ka Komisija savos darba dokumentos bija atsaukusies uz nepareizu tiesību normu. Mēs secinām, ka deklarētās izmaksas bija pretrunā juridiskajam pamatam un tāpēc nebija attiecināmas. Šīs kļūdas ietekme nozīmē, ka *RTER*, kuru Komisija bija iekļāvusi savā galīgajā atbilstības revīzijas ziņojumā, bija pārāk zems.

40 Otrajā gadījumā darbība bija saistīta ar divu kuģu iegādi, kuri bija paredzēti vairākdienu upju kruīzu organizēšanai. Saskaņā ar dalībvalsts iestāžu un Komisijas sniegto informāciju šī iegāde tika klasificēta kā “citas izklaides un atpūtas darbības”, un atbalsts tika atbrīvots no paziņošanas par valsts atbalstu. Tā kā atbalsta saņēmējs pieteikumā norādīja, ka kuģus daļēji apkalpos tās pašas grupas uzņēmumi, pie kuras piederēja atbalsta saņēmējs, šāds atbalsts, visticamāk, atbalstīs uzņēmējdarbību kruīzu nozarē. Komisija nepārprotami klasificēja to kā transporta nozari, taču šī nozare nav atbrīvota no prasības par paziņošanu par valsts atbalstu. Tā kā ne dalībvalsts, ne Komisijas revidenti neanalizēja ne grupas struktūru, ne darbības nolīgumus, mēs secinām, ka darbības apstiprināšanai vajadzīgie attiecināmības elementi, iespējams, nebija izpildīti un izdevumi nebija jādeklarē kā attiecināmi.

41 Papildus nule minētajām problēmām mēs konstatējām, ka vienā no desmit mūsu pārbaudītajām atbilstības revīzijām REGIO ĢD un EMPL ĢD attiecībā uz galīgo *RTER* izdarīja atšķirīgus secinājumus (sk. [2. izcēlumu](#)). Šajā gadījumā revīzijas iestāde bija ziņojusi par kopējo kļūdu īpatsvaru, aptverot abu ģenerāldirektorātu fondus kopā. Līdzīgu problēmu mēs konstatējām arī attiecībā uz vienu no mūsu izlasē iekļautajām dokumentārajām pārbaudēm. Šajā kontekstā mēs atzīmējam Kopīgā revīzijas direktorāta kohēzijas jomā (*DAC*) izveidi 2021. gada jūlijā – tas aptver visas kohēzijas izdevumu revīzijas darbības. *DAC* pamatuzdevums ir sniegt ticamības nodrošināšanas un revīzijas funkcijas abiem ģenerāldirektoriem un aptvert visas revīzijas funkcijas, par kurām tie ir atbildīgi. Šādai atsevišķu REGIO ĢD un EMPL ĢD revīzijas direktorātu apvienošanai būtu jāpalīdz nodrošināt konsekvenci Komisijas revīzijas darbā un novērtējumos.

2. izcēlums

Atbilstības revīzija – četru darbības programmu kopizlase, kas iekļauj ERAF un ESF

Revīzijas iestāde sniedza atzinumu par likumību un pareizību, pamatojoties uz darbību kopizlasi, kas aptvēra ERAF un ESF darbības programmas 2016./2017. grāmatvedības gadā. Paņēmusi kopizlasi no šiem diviem fondiem, revīzijas iestāde abiem izveidoja vienu kopējo kļūdu īpatsvaru.

Pēc tam, kad bija veikta darbību kopizlases revīzija, iestāde ziņoja par kopēju *RTER* 0,0 % apmērā. Gan REGIO ĢD, gan EMPL ĢD nolēma veikt atbilstības revīziju.

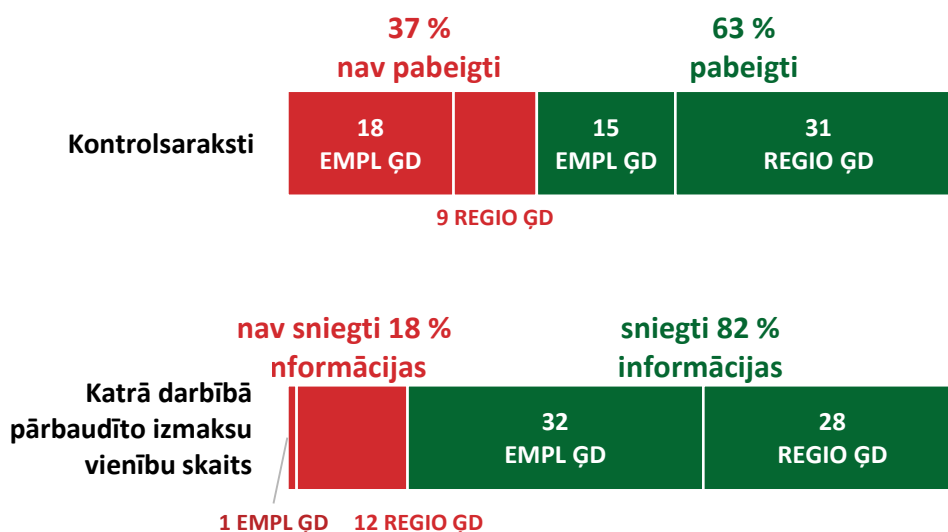
Veicis astoņu darbību atbilstības revīziju attiecībā uz ERAF darbības programmām, REGIO ĢD kopējo *RTER* korigēja līdz 6,9 %. REGIO ĢD piemēroja kopējo kļūdu īpatsvaru, turpretī EMPL ĢD ziņoja par kļūdu īpatsvaru tikai ESF darbības programmās, proti, 0,3 %. Tā kā tikai ERAF darbības programmām *RTER* būtu 21,3 %, tas liecina, ka Komisijas līmenī aplēses ir ievērojami nepietiekamas.

Šajā gadījumā izlases lielums būtu ļāvis katram ģenerāldirektorātam izdarīt secinājumus par tā fondiem. Tomēr ģenerāldirektorātiem būtu pienācies saskaņot un piemērot vienu un to pašu pieeju – vai nu abiem apsverot *RTER* attiecībā uz saviem fondiem, vai abiem apsverot kopējo īpatsvaru, lai novērstu pārāk zemu riska novērtēšanu Komisijas līmenī.

42 Mēs pārbaudījām Komisijas dokumentāciju par darbu, ko tā veikusi saistībā ar 73 darbībām, uz kurām attiecas atbilstības revīzijas. Atbilstoša dokumentācija ir starptautisko revīzijas standartu prasība, jo īpaši gadījumos, kad citi revidenti plāno palauties uz revīzijas darbu un konstatējumiem.

43 Katrs ģenerāldirektorāts ir izstrādājis īpašus kontrolsarakstus atlasīto darbību pārbaudei. Mēs konstatējām, ka vairāk nekā trešdaļa (37 %) kontrolsarakstu nebija aizpildīti, jo trūka atbilžu uz vienu vai vairākiem revīzijas jautājumiem. Ja atbilde bija sniegta, tā bieži vien aprobežojās ar “jā” vai “nē”, nesniedzot papildu informāciju, kas ļautu neatkarīgam pārbaudītājam novērtēt tā darba atbilstīgumu, uz kura pamata tika sniegta atbilde. Arī dokumentos, kas saistīti ar Komisijas pārbaudītajiem izdevumiem, atklājās trūkumi, jo gandrīz piektajā daļā (18 %) pārbaudīto revīzijas lietu nebija pieejama informācija par pārbaudīto izdevumu vienību skaitu un vērtību. **7. attēlā** ir apkopoti trūkumi, kurus mēs konstatējām Komisijas revīzijas dokumentos.

7. attēls. Trūkumi Komisijas revīzijas dokumentos

Avots: ERP.

Komisija bieži vien kopā ar dalībvalstīm pārskata savus galīgos revīzijas rezultātus pēc pārbaudes posmā

44 Kad Komisija ir pabeigusi darbu, tā izdod revīzijas ziņojuma projektu, kurā iekļauti tās atbilstības revīziju konstatējumi. Saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulas (KNR)⁹ noteikumiem un starptautiskajiem revīzijas standartiem dalībvalstīm ir iespēja komentēt Komisijas sākotnējo novērtējumu un apstrīdēt to. Veikusi dalībvalstu atbilstību analīzi, Komisija saskaņā ar saviem iekšējiem noteikumiem sagatavo galīgo revīzijas ziņojumu, kurā jāiekļauj galīgie secinājumi un nepieciešamības gadījumā jānorāda vajadzīgās korekcijas. Pēc revīzijas uz vietas Komisijas rīcībā ir trīs mēneši, lai iesniegtu ziņojuma projektu, un vēl trīs mēneši, lai izdotu galīgo ziņojumu pēc tam, kad tā ir saņēmusi pilnīgu atbildi no valsts iestādēm.

45 Pēc galīgā revīzijas ziņojuma izdošanas Komisija iniciē pēc pārbaudes posmu, kurā tā pārbauda, vai dalībvalstu iestādes ir pieņēmušas un piemērojušas korekcijas, kas izriet no tās konstatējumiem, vai arī Komisijai būtu jāuzsāk finanšu korekcijas procedūra¹⁰. Visumā Komisija mudina dalībvalstu iestādes ieviest korekcijas pašām un vajadzības gadījumā iesaistīties turpmākās diskusijās.

⁹ Regula (ES) Nr. 1303/2013, 75. panta 2.a punkta a) apakšpunkts.

¹⁰ Regula (ES) 1303/2013, 85. pants.

46 Divos gadījumos no desmit mūsu pārbaudītajiem atbilstības revīzijas ziņojumiem dalībvalstis akceptēja revīzijas rezultātus un ieviesa korekcijas. Attiecībā uz pārējiem astoņiem atbilstības revīzijas ziņojumiem mēs konstatējām, ka Komisija un dalībvalstis turpina apmainīties ar informāciju un viedokļiem. Trīs gadījumos Komisija pārskatīja galīgajā ziņojumā sniegto novērtējumu: pirmajā gadījumā Komisija atcēla vienu konstatējumu; divos citos Komisija atkārtoti izvērtēja kļūdu finansiālo ietekmi – sk. **3. izcēlumu**. Pārējās piecas lietas mūsu revīzijas laikā vēl nebija pabeigtas – vienā gadījumā 24 mēnešus pēc galīgā revīzijas ziņojuma izdošanas Komisija vēl nebija pieņēmusi galīgo lēmumu. Līdz ar to mūsu pārbaudītajos galīgajos revīzijas ziņojumos izklāstītie secinājumi faktiski nebija galīgi un varēja tikt grozīti. Šajā sakarā atzīmējam, ka Komisija oficiāli neapstiprina galīgo kļūdu īpatsvaru.

3. izcēlums

Galīgais kļūdu īpatsvars nav galīgs

EMPL ĢD veica atbilstības revīziju vienai darbības programmai, pārskatot astoņas darbības, kuras iepriekš bija pārbaudījusi revīzijas iestāde. Komisijas galīgajā ziņojumā secināts, ka sešās darbībās bija papildu kļūdas, no kurām viena bija 100 % kļūda, jo darbība neatbilda darbības programmas attiecināmības kritērijiem. Tā pārrēķināja *RTER* no 1,8 % uz 5,5 %. EMPL ĢD arī informēja dalībvalsti par korekcijām, kas jāievieš, lai *RTER* samazinātu zem 2 %.

Tomēr dalībvalsts Komisijas novērtējumam nepiekrita. Nākamajā vēstulē EMPL ĢD piekrita dalībvalsts argumentam, ka kļūda nebija “nejauša”, t. i., tā neatkārtojās atlikušajā datu kopā – tā bija “sistēmiska”, t. i., tā atkārtojās tikai īpašos apstākļos, un tā rezultātā *RTER* bija 2,0 %.

Mēs uzskatām, ka nejaušas kļūdas pārklasificēšana par sistēmisku kļūdu nebija pamatota, jo tā neatbilda Komisijas norādījumu definīcijai¹¹. Dalībvalstu iestādes apstiprināja Komisijai, ka šī kļūda neietekmēja nevienu nerevidētu darbību datu kopā. Tādējādi *RTER* galīgajā revīzijas ziņojumā nebija galīgs un bija pārāk zems.

¹¹ Sistēmiskas kļūdas tiek konstatētas revīzijas izlasē; tās ietekmē nerevidēto datu kopu; un tās ir sastopamas precīzi definētos un līdzīgos apstākļos (norādījumi EGESIF_15–0002–04, 39. lpp.).

Komisija vēl nav ieviesusi neto finanšu korekcijas

47 Pārbaudot 2018. gadā (vispabeigtākais mūsu revīzijas sākumā pieejamais gads) veiktas 26 atbilstības revīzijas, secinājām, ka korekciju ieviešanas process ir ilgstošs un var ilgt vairākus gadus; tas atspoguļo dalībvalstu juridiskās tiesības apstrīdēt Komisijas prasību veikt finanšu korekcijas¹². 19 no šīm atbilstības revīzijām saskaņā ar Komisijas galīgo revīzijas ziņojumu prasīja veikt finanšu korekciju. Deviņos gadījumos dalībvalstu iestādes līdz 2020. gada 31. decembrim bija ieviesušas korekcijas pilnībā. Tas ļāva šīm dalībvalstu iestādēm turpmākajos pārskata periodos aizstāt šos nepareizos izdevumus ar citiem izdevumiem. Visos pārējos desmit gadījumos joprojām turpinājās diskusijas ar dalībvalstīm, tostarp par papildu darbu, kas jāveic revīzijas iestādēm. Divas no šīm desmit atbilstības revīzijām ir saistītas ar vairāk nekā 50 % no veicamajām korekcijām.

48 Līdz 2020. gada beigām dalībvalstu iestādes bija koriģējušas tikai trešdaļu no koriģējamās summas. Šāds zems ieviešanas rādītājs apliecina procedūras ilgumu.

49 Tiesiskais regulējums 2014.–2020. gada periodam paredz, ka, gadījumā, ja dalībvalsts nav spējusi konstatēt nopietnus trūkumus, Komisijai ir jāpiemēro neto finanšu korekcijas¹³ saskaņā ar KNR 145. panta 7. punktu. Neto finanšu korekcijas nozīmē, ka attiecīgajām dalībvalstīm tiek galīgi samazināts finansējums. Līdz 2021. gada novembrim Komisija vēl nav piemērojusi neto finanšu korekcijas.

Komisija gada darbības pārskatos sniedz informāciju par minimālo kļūdu īpatsvaru kā galveno pareizības rādītāju, kas nav galīgs

50 Lai noteiktu pareizības rādītāju politikas līmenī, abi ģenerāldirektorāti (REGIO ĢD un EMPL ĢD) vispirms to pārvaldībā esošajām darbības programmām aprēķina vidējo svērto *RTER* un tad savos GDP to publicē kā galveno snieguma rādītāju (GSR). Šajos aprēķinos tiek ņemti vērā gan dokumentāro pārbaudi, gan atbilstības revīziju rezultāti.

51 Lai gan ģenerāldirektorāti uzrāda GSR kā to labāko aplēsi par *RTER*, mēs konstatējam vairākas metodoloģijas problēmas, kas nozīmē, ka ģenerāldirektorātu publicētais GSR atspoguļo tikai minimālo aplēsto kļūdu līmeni. Mēs arī atzīmējam, ka publicētie GSR nav galīgi, jo pamatā esošos *RTER* DP līmenī joprojām var pārskatīt

¹² Regula (ES) 1303/2013, 145. pants.

¹³ Regula (ES) Nr. 1303/2013, 145. panta 7. punkts.

pašreizējā vai turpmākā revīzijas darba rezultātā. Mūsu vērtējums par šīm metodoloģijas problēmām izklāstīts turpmākajos punktos.

Ierobežojumi Komisijas metodoloģijā parasti ļauj noteikt tikai minimālo kļūdu īpatsvaru DP līmenī

52 Komisijas atbilstības revīziju pamatā ir to darbības programmu izlase, kuras revīzijas iestāde jau ir revidējusi. Saskaņā ar savu metodoloģiju Komisija parasti katrā atbilstības revīzijā caurskata 8–10 darbības. Komisija lielākoties atlasa šīs darbības, piemērojot profesionālu spriedumu un ņemot vērā vairākus riska faktorus, piemēram, iespējamo valsts atbalsta klātbūtni, publiskā iepirkuma izmantošanu un atbalsta saņēmēja veidu. Atlasot darbības, tā ņem vērā arī darbības apjomu un dažādos prioritāros virzienus.

53 Mēs novērtējām Komisijas izveidoto izlasi un konstatējām, ka trūkst pietiekamas dokumentācijas, lai varētu sasaistīt konkrētus riskus ar atlasītajām darbībām. Atzīmējam arī, ka atlasīto darbību skaits ne vienmēr ļauj aptvert visus darbību veidus revīzijas iestāžu izlasē un ar tiem saistītos riskus, pienācīgi atspoguļojot DP to prioritāšu un darbību dažādību, kuras saņem kohēzijas finansējumu. Tas jo īpaši ir spēkā tad, kad gada kontroles ziņojums aptver vairākas darbības programmas.

54 Pārbaudītajās desmit atbilstības revīzijās mēs analizējām kļūdu biežumu (to darbību īpatsvaru, kurās revīzijas iestādes nebija atklājušas kļūdas) un *RTER* pieaugumu procentpunktu izteiksmē – sk. [2. tabulu](#).

2. tabula. Desmit pārbaudītajās atbilstības revīzijās konstatētās papildu kļūdas

Revīziju skaits	RI ¹ izlases lielums	EK ¹ izlases lielums	Aptvērums (darbību skaits) ²	Darbību ar kļūdām skaits ²	Papildu kļūdu biežums	RTER pieaugums procentpunktu izteiksmē
Kopā						
Kopā 10 pārbaudītajās atbilstības revīzijās	487	73	15 %	28	38 %	1,94 %
REGIO ĢD						
1. revīzija	99	8	8 %	3	38 %	0,36 %
2. revīzija	34	8	24 %	1	13 %	6,82 %
3. revīzija	6	4	67 %	1	25 %	0,86 %
4. revīzija	146	8	5 %	6	75 %	2,25 %
5. revīzija	30	8	27 %	3	38 %	4,20 %
EMPL ĢD						
6. revīzija	40	8	20 %	4	50 %	0,29 %
7. revīzija	30	8	27 %	1	13 %	0,05 %
8. revīzija	30	5	17 %	1	20 %	0,00 %
9. revīzija	30	8	27 %	4	50 %	2,22 %
10. revīzija	42	8	19 %	4	50 %	2,38 %

¹ RI ir revīzijas iestāde, EK – Komisija.

² Skaitļi attiecas uz Komisijas izlasi.

Avots: ERP.

55 Kopumā Komisijas atlasīto darbību skaits atbilda tās metodoloģijai, un tas ļauj daļēji aptvert revīzijas iestādes revidētās darbības. Desmit mūsu pārbaudītajās atbilstības revīzijās ģenerāldirektorāti aptvēra 15 % no revīzijas iestāžu revidētajām darbībām, kas veidoja 24 % no revīzijas iestāžu izlasē iekļautajiem izdevumiem. Tie atklāja papildu kļūdas, kuras revīzijas iestāžu revīzijās iepriekš nebija atklātas, 38 % no revidētajām darbībām, bieži atklājot vairākus dažādu kļūdu veidus. Attiecībā uz atklātajām kļūdām Komisija novērtēja, vai tāda paša veida kļūdas ir pieļautas citās revīzijas iestāžu revidētās darbībās. Piecās no mūsu pārbaudītajām desmit atbilstības revīzijām dažas kļūdas atkārtojās, un Komisija noteica šo kļūdu ietekmi. Deviņās no

desmit atbilstības revīzijām tā uzskatīja, ka citas kļūdas neatkārtojas. Šajos gadījumos Komisija nepaplašina savu izlasi, lai samazinātu citu iepriekš neatklātu kļūdu veidu risku.

56 Uzskatām, ka lielais neatklāto kļūdu biežums, ko Komisija konstatēja bieži vien ierobežotajā darbību izlasē, liecina, ka pārējā revīzijas iestādes izlasē, kuru Komisija nav pārbaudījusi, arī, visticamāk, varētu būt atrodami vēl citi kļūdu veidi. Tas nozīmē, ka šādos gadījumos *RTER* ir minimālais īpatsvars DP līmenī.

57 **4. izcēlumā** parādīts, kā Komisijas pieeja ļauj noteikt tikai minimālo kļūdu īpatsvaru.

4. izcēlums

Atbilstības revīzijas – citas kļūdas nav atklātas un izlabotas

REGIO ĢD veica atbilstības revīziju attiecībā uz vairākām darbības programmām no 2016.–2017. grāmatvedības gada. Revīzijas laikā tas atkārtoti veica revīziju 8 no 99 darbībām, kuras iepriekš bija revidējusi revīzijas iestāde. Trijās no astoņām darbībām ģenerāldirektorāts konstatēja papildu kļūdas, kuras revīzijas iestāde nebija atklājusi. Šīs papildu kļūdas ietekmēja *RTER*, ko ģenerāldirektorāts palielināja to no 1,18 % līdz 1,54 %. Lai gan Komisijas izlasē bija trīs papildu kļūdas, tā uzskatīja, ka tai ir pamatota pārliecība, ka 91 darbībā, kuru tā nepārbaudīja, nebija atlikušas neatklātas kļūdas. Attiecībā uz šīm darbībām REGIO ĢD paļāvās uz revīzijas iestādes veikumu.

Revīzijas laikā saistībā ar 2018. gada ticamības deklarāciju mēs revidējām deviņas no 91 darbības, ko Komisija nebija revidējusi, un sešās no tām konstatējām skaitļos izsakāmas kļūdas. Šajās sešās darbībās ar skaitļos izsakāmām kļūdām bija dažādu veidu kļūdas. Lai gan Komisija bija informēta par mūsu konstatētajām valsts atbalsta (veida) kļūdām, tā savā izlasē nebija atklājusi citu veidu kļūdas. Šā darba rezultātā aplēsām, ka *RTER* ir vismaz 7,10 %, nevis 1,54 %, kas izrietēja no Komisijas veiktās atbilstības revīzijas. Ņemot vērā daudzās kļūdas, kurām ir finansiāla ietekme, pastāv iespēja, ka darbībās, kuras Komisija vai mēs nerevidējām, sastopamas vēl citas kļūdas.

Komisijas metodoloģija ļauj tai aplēst tikai minimālo kļūdu īpatsvaru ģenerāldirektorātu līmenī

58 Mēs konstatējam, ka dokumentārās pārbaudes nav izstrādātas tā, lai atklātu papildu neattiecināmus izdevumus, un tas ierobežo pievienoto vērtību attiecībā uz paziņotā kļūdu īpatsvara derīguma apstiprināšanu. Šādas pārbaudes nevar aizstāt atbilstības revīzijas (sk. 30. punktu). Neraugoties uz to, ģenerāldirektorāti savas metodoloģijas ietvaros paļaujas uz dokumentārajām pārbaudēm, lai noteiktu kļūdu īpatsvaru gan fonda, gan ģenerāldirektorāta līmenī (5. GSR). Tomēr tie neaplēš atbilstības revīzijās konstatēto kļūdu ietekmi uz nerevidētajām darbības programmām (dokumentārās pārbaudes), lai aplēstu kopējo kļūdu īpatsvaru (5. GSR).

59 Uzskatām, ka nav pamata pieņemt, ka nerevidētajās darbības programmās nav papildu kļūdu. Lai gan revīzijas iestāžu revidēto darbību / darbības programmu izlasē Komisija atklāj ievērojamu skaitu nepaziņotu kļūdu, metodoloģijas nepilnības Komisijas pieejā nozīmē, ka kļūdu īpatsvars, par ko tā ziņo ģenerāldirektorāta līmenī kā GSR, var būt tikai minimālais kļūdu īpatsvars. Tāpēc faktiskais kļūdu līmenis, visticamāk, ir augstāks.

60 Papildus šim GSR abi ģenerāldirektorāti kopš 2018. gada ir uzrādījuši arī aplēsto maksimālo kļūdu īpatsvaru, kas izstrādāts, lai ņemtu vērā notiekošā revīzijas darba iespējamo ietekmi uz GDP sniegto pareizības informāciju. Lai noteiktu šo maksimālo īpatsvaru, abi ģenerāldirektorāti izmantoja vienotas likmes tām darbības programmām, kurām revīzijas darbs tobrīd vēl nebija pabeigts.

61 Kopš 2019. gada abu ģenerāldirektorātu GDP arī paskaidro, ka maksimālajos kļūdu īpatsvaros ņemtas vērā iespējamās kļūdas, kas ir ārpus Komisijas vai ERP revidēto DP izlasē iekļautajām darbībām. Savā 2019. gada pārskatā mēs uzskatījām, ka šis īpatsvars ir piemērotāks, jo tajā ir ņemta vērā notiekošā revīzijas darba iespējamā ietekme¹⁴. Lai gan REGIO ĢD piemēroja gada darbības pārskatā aprakstīto pieeju, EMPL ĢD pilnībā neņēma vērā iespējamās kļūdas papildus konstatētajām kļūdām. Komisijas pieeja, kuru piemēroja REGIO ĢD, ir izstrādāta, lai reaģētu uz mūsu konstatējumu¹⁵, ka revīzijas darbs turpinās arī pēc tam, kad īpatsvari ir paziņoti. Tomēr tā nerisina citus metodoloģijas jautājumus, piemēram, dokumentāro pārbažu nespēju noteikt neattiecināmus izdevumus, ierobežoto DP tvērumu Komisijas atbilstības revīzijās un risku, ka darbību pārbaudēs kļūdas paliek neatklātas.

¹⁴ 2019. gada pārskats, 5.56. punkts.

¹⁵ 2018. gada pārskats, 6.63. punkts.

Gada kļūdu īpatsvars fonda vai ģenerāldirektorāta līmenī nav galīgs

62 2018. gada pārskatā mēs uzsvērām, ka lielākajā daļā noteikumu, kas attiecas uz 2014.–2020. gada programmu slēgšanu, galīgais novērtējums par atsevišķām darbībām deklarēto izmaksu attiecināmību ir atlikts uz vēlāku posmu, parasti uz programmu slēgšanu¹⁶. Tas attiecas uz virkni darbību daudzās DP, jo īpaši attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar finanšu instrumentu ieguldījumiem, valsts atbalsta avansu dzēšanu, ieņēmumus nesošu darbību galīgo novērtējumu un rīcību saistībā ar nefunkcionējošām darbībām. Lai gan Komisija izslēdza finanšu instrumentu avansus no galvenajiem snieguma rādītājiem, par kuriem tā ziņo gada darbības pārskatos, citu attiecināmības jautājumu novēlota novērtēšana var ietekmēt kļūdu īpatsvaru, kas paziņots par attiecīgajiem gadiem. Tas arī apstiprina mūsu secinājumu, ka GDP norādītie īpatsvari ne vienmēr atspoguļo ģenerāldirektorātu galīgo novērtējumu. Ja vēlāk šāda veida darbībās parādīsies kļūda, būs atkārtoti jānovērtē un jāpalielina kļūdu īpatsvars attiecīgajās darbības programmās.

Pilnīgas informācijas trūkums ietekmē atrunas

63 Ģenerāldirektori savu ģenerāldirektorātu gada darbības pārskatos iekļauj ticamības deklarāciju, apliecinot, ka ieviestās kontroles procedūras sniedz nepieciešamās garantijas saistībā ar pakārtoto darījumu likumību un pareizību. Ģenerāldirektori var pievienot atrunu attiecībā uz noteiktām ieņēmumu un izdevumu jomām, ja uzskata, ka vispārējā deklarācija to gadījumā nav piemērojama. Kohēzijas jomā ģenerāldirektori formulē atrunas DP, nevis fonda līmenī.

64 Komisijas norādījumos paredzēts, ka DP tiek iekļautas atrunā attiecībā uz 2014.–2020. gada plānošanas periodu, ja ir izpildīts vismaz viens no šādiem kritērijiem¹⁷:

- kopējais kļūdu īpatsvars (*TER*) pārsniedz 10 %;
- trūkumi sistēmu galvenajos elementos, kas varētu būt par cēloni vai novest pie pārkāpumiem, kuri pārsniedz 10 %, un attiecībā uz kuriem vēl nav īstenoti pienācīgi korektīvi pasākumi trūkumu novēršanai;
- *RTER* pārsniedz 2 %;

¹⁶ 2018. gada pārskats, 6.68.–6.71. punkts un 6.3. ieteikums.

¹⁷ Kā izklāstīts 2019. gada GDP IV pielikumā.

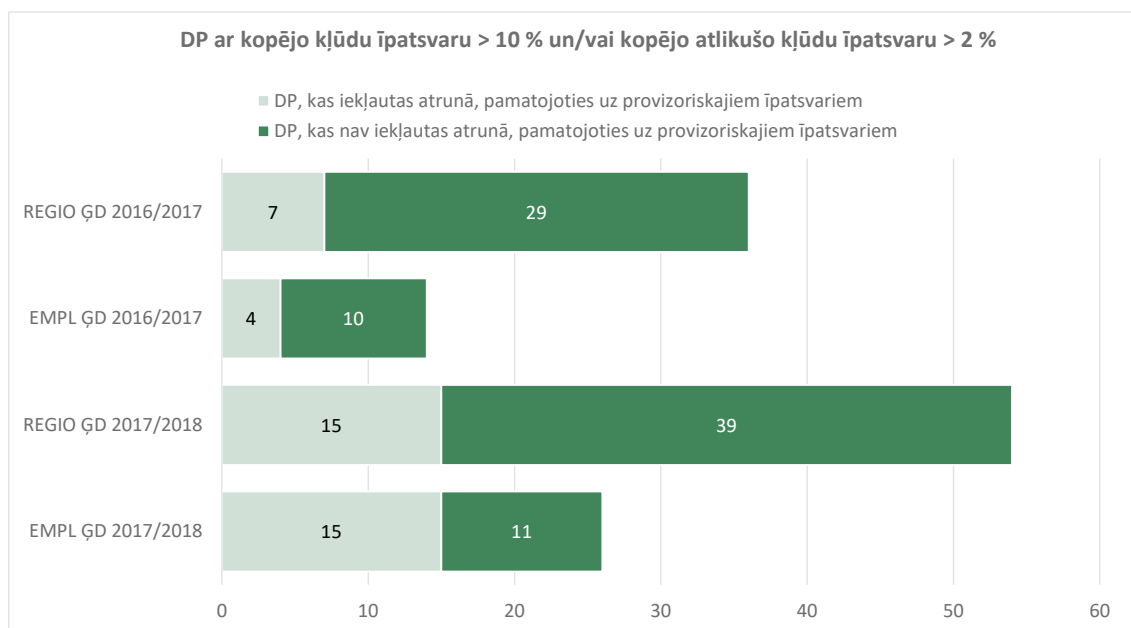
- o būtiskas problēmas saistībā ar pārskatu pilnīgumu, precizitāti un ticamību.

Lemjot par to, vai piemērot atrunu, Komisija ņem vērā arī trūkumus kvalitātes ziņā, kuri ievērojami ietekmē tās reputāciju.

65 Komisija piemēro šos kritērijus izdevumiem, kas deklarēti jaunākajās pieejamajās apliecinājumu paketēs. Kaut arī Komisija ar tiem strādā, lai apstiprinātu pārskatus gadā, kad tiek publicēti GDP, Komisija pabeidz savu pareizības novērtējumu un apstiprina *RTER* par katru DP turpmāko gadu darbības pārskatos.

66 Mēs pārbaudījām apstiprinātos īpatsvarus par 2016./2017. un 2017./2018. grāmatvedības gadu turpmāko gadu (attiecīgi 2018. un 2019. gada) GDP. Attiecībā uz abu ģenerāldirektorātu katru darbības programmu mēs analizējām informāciju no turpmāk veiktā atbilstības un cita revīzijas darba pēc tam, kad bija formulētas atrunas. Rezultāti ir parādīti **8. attēlā** un ilustrē sistēmai raksturīgos objektīvos ierobežojumus.

8. attēls. DP, uz kurām attiecas atruna, ar augstu kļūdu īpatsvaru un/vai īpatsvaru virs būtiskuma līmeņa

Avots: ERP.

67 Kopumā mūsu veiktā analīze liecina, ka, pamatojoties uz DP provizoriskajiem kļūdu īpatsvaram, ģenerāldirektori ir deklarējuši pamatotu pārliecību par GDP iekļauto izdevumu pareizību. Tomēr turpmākajā revīzijas darbā atklājās, ka ievērojamā skaitā gadījumu koriģētās *TER* vērtības pārsniedza 10 % un/vai *RTER* pārsniedza 2 %. Tas apliecina Komisijas pieejas raksturīgus ierobežojumus attiecībā uz atrunu formulēšanu par kalendārā gada izdevumiem. **5. izcēlumā** sniegts piemērs, kas ilustrē šo objektīvo ierobežojumu.

5. izcēlums

EMPL ĢD – atrunas tiek formulētas, ja trūkst pilnīgas informācijas

Pārskatījis 2017./2018. grāmatvedības gada apliecinājumu paketi par izdevumiem no 2017. gada 1. jūlija līdz 2018. gada 30. jūnijam, EMPL ĢD uzskatīja, ka reģionālās darbības programmas *RTER* ir 2,00 %. Tā kā šis īpatsvars nepārsniedza attiecīgo robežvērtību, EMPL ĢD savā 2018. gada darbības pārskatā neiekļāva atrunu un sniedza pārliecību par šīs darbības programmas 2018. gada izdevumiem.

Atbilstības revīzijas rezultātā, kas tika veikta pēc 2018. gada darbības pārskata publicēšanas, *RTER* tika koriģēts uz 4,38 %, taču, ja kontroles cikls būtu pabeigts, šādā gadījumā būtu nepieciešama atruna.

AMPR iekļautā kohēzijas pareizības informācija pārmanto GDP trūkumus

Komisāru kolēģija ar centrālo dienestu atbalstu pieņem AMPR un ir atbildīga par tā saturu

68 Turpmākajos punktos pievēršamies pareizības skaitļu izklāstam gada pārvaldības un snieguma ziņojuma 2. iedaļā, tostarp kohēzijas jomā. *AMPR* ir Komisijas galvenais devums ikgadējā budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā, un tas sastāv no divām daļām:

- 1. iedaļa “Sniegums un rezultāti” sniedz augsta līmeņa pārskatu par sasniegtajiem rezultātiem¹⁸, un

¹⁸ Šī *AMPR* daļa ir Komisijas ziņojums, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 318. pantā.

- o 2. iedaļa "Iekšējā kontrole un finanšu pārvaldība" ir Komisijas veiktās ES budžeta pārvaldības izklāsts, tostarp sniegts GDP iekļautās informācijas kopsavilkums, aplēstais kļūdu līmenis ES izdevumos un Komisijas aplēstais risks maksājuma laikā attiecībā uz attiecīgajiem ES gada izdevumiem kopumā un dažādām politikas jomām, tostarp kohēzijas politiku¹⁹.

69 *AMPR* sniegtā informācija par iekšējo kontroli un finanšu pārvaldību ir balstīta uz dažādu Komisijas ģenerāldirektorātu GDP. Atbildība par informāciju, kas atklāta *AMPR*, atbilst Komisijas pārvaldības kārtībā noteiktajam pienākumu sadalījumam.

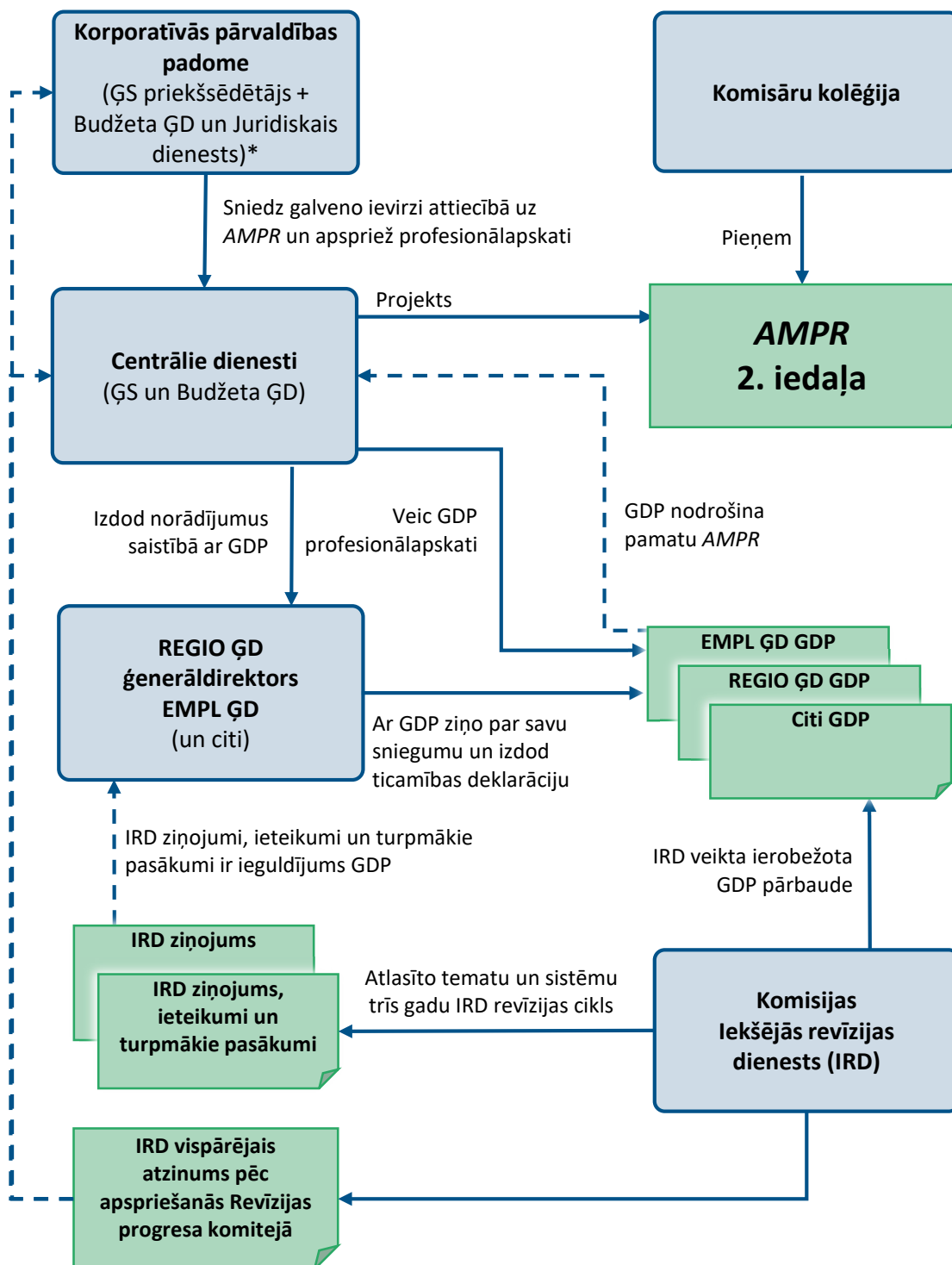
Ģenerāldirektori atbild par attiecīgajos GDP sniegtās informācijas ticamību, turpretī *AMPR* pieņem komisāru kolēģija, kurai tādējādi ir galīgā atbildība par ziņojuma sagatavošanu un informāciju, kas tajā sniegta.

70 *9. attēlā* ir izklāstīts process, kura rezultātā tiek sagatavots *AMPR*, atspoguļojot pienākumu sadalījumu un izklāstot ģenerāldirektoru (gada darbības pārskatos), centrālo dienestu un iekšējās revīzijas dienesta ieguldījumu.

¹⁹ Finanšu regula, 247. panta 1. punkta b) apakšpunkts: "Gada pārvaldības un snieguma ziņojums, kurā sniegts iekšējās kontroles un finanšu pārvaldības sasniegumu skaidrs un kodolīgs kopsavilkums, kā izklāstīts katra deleģētā kredītrīkotāja gada darbības pārskatos, un ietverta informācija par galvenajiem pārvaldības pasākumiem Komisijā, kā arī:

- I) aplēsi par kļūdu līmeni Savienības izdevumos, pamatojoties uz konsekventu metodoloģiju, un aplēsi par turpmākām korekcijām;
- II) informāciju par preventīviem un korigējošiem pasākumiem attiecībā uz budžetu, kurā norāda to pasākumu finansiālo ietekmi, kas veikti, lai aizsargātu budžetu pret izdevumiem, kas radušies, pārkāpjot tiesību aktus;
- III) informāciju par Komisijas krāpšanas apkarošanas stratēģijas īstenošanu."

9. attēls. AMPR 2. iedaļas izstrādes process

Piezīme. Priekšsēdētāja un budžeta un administrācijas komisāra biroju pārstāvji ir novērotāji Korporatīvās pārvaldības padomē.

Avots: ERP.

AMPR pārmanto pareizības informācijas ierobežojumus, kas vērojami REGIO ĢD un EMPL ĢD gada darbības pārskatos

71 Komisijas centrālie dienesti – BUDG ĢD un Ģenerālsekretariāts – ir atbildīgi par *AMPR* sagatavošanu, pamatojoties uz dažādu ģenerāldirektorātu gada darbības pārskatiem. Šajā nolūkā dienesti pārskata GDP saturu, nodrošina atgriezenisko saiti un organizē profesionālapskates sanāksmes ar ģenerāldirektorātiem, taču pilnvaras veikt jebkādas izmaiņas paliek ģenerāldirektora ziņā atbilstoši tā statusam, saglabājot savu ģenerāldirektorātu ikdienas pārvaldības atbildību.

72 Centrālie dienesti informē Korporatīvās pārvaldības padomi par jebkurām būtiskām problēmām, ko tie atklāj profesionālapskates laikā. Mūsu caurskatītajos gados nebija uzrādīta neviena atlikusī problēma saistībā ar galvenajiem snieguma rādītājiem, kas ietverti REGIO ĢD un EMPL ĢD gada darbības pārskatos. Faktiski tas nozīmē, ka centrālie dienesti apstiprināja šajos GDP paziņotos īpatsvarus un to pamatā esošo pieeju.

73 Tāpēc Palātas pārbaudītajos *AMPR* uzrādītajam riskam maksājumu laikā kohēzijas jomā vērojami tādi paši ierobežojumi kā pamatā esošajiem datiem, kas norādīti ģenerāldirektorātu GDP. Iepriekš izklāstīto iemeslu dēļ tas ir tikai minimālais īpatsvars (sk. 58.–62. punktu), kas nav galīgs un, visticamāk, ir novērtēts par zemu.

74 Šajā sakarā mēs atzīmējam, ka centrālie dienesti izdod norādījumus attiecībā uz GDP, tostarp kvalitātes un salīdzināmības standarta prasības visā Komisijā, tomēr *AMPR* īpašnieks nesniedz dienestiem detalizētus norādījumus par *AMPR* saturu un tvērumu un ar to saistīto citu ģenerāldirektorātu GDP izvērtējumu. Šādi norādījumi varētu palīdzēt komisāru kolēģijai nodrošināt to, ka tā gada pārvaldības un snieguma ziņojumā sniedz atbilstīgu un ticamu informāciju²⁰.

²⁰ 2020. gada pārskats, 1.36. punkts.

Secinājumi un ieteikumi

75 Šajā revīzijā mēs pārbaudījām Komisijas darbu saistībā ar dalībvalstu ikgadējām apliecinājumu paketēm, kas ir pamats revīzijas iestāžu ziņoto ikgadējo atlikušo kļūdu īpatsvaru validēšanai un apstiprināšanai. Līdztekus Komisijas ziņotajam gada darbības pārskatos (GDP) un gada pārvaldības un snieguma ziņojumā (AMPR) mēs analizējām Komisijas sniegtās pareizības informācijas ticamību. Mūsu ieteikumu mērķis ir vēl vairāk uzlabot pašreizējās pārvaldības un kontroles sistēmas darbību, bet neradot tai papildu slogu.

76 Kopumā mēs konstatējām, ka Komisija veic ievērojamu darba apjomu saistībā ar dalībvalstu ikgadējo pārskatu apstiprināšanu un dalībvalstu iestāžu ziņojumos sniegtās pareizības informācijas ticamības pārbaudi. Tomēr mūsu apsvērumi liek secināt, ka Komisija sniedz tikai minimālo aplēsi par kļūdu līmeni darbības programmu (DP) un ģenerāldirektorātu (ĢD) līmenī, taču tas nav galīgs, un līdz ar to arī savā AMPR.

77 Mēs atzīmējām, ka attiecībā uz 2014.–2020. gadu Komisija saskaņā ar tiesisko regulējumu apstiprināja ikgadējos pārskatus, neņemot vērā saistīto izdevumu pareizību (21. punkts). Kaut arī likumdevējs ieviesa maksājumu ieturējumu 10 % apmērā ar mērķi aizsargāt ES budžetu, Komisijai tas bija jāatbrīvo pat tad, ja dalībvalstu revīzijas iestādes bija apstiprinājušas atlikušo kļūdu, kas pārsniedz 2 % būtiskuma sliekšni, un Komisijas pareizības pārbaudes vēl nebija pabeigtas. Noteikumi, kas reglamentē šo kārtību, 2021.–2027. gada plānošanas periodā ir mainījušies (22. punkts). Lai gan Komisija vairs nedrīkst apstiprināt pārskatus ar apstiprinātu kopējo atlikušo kļūdu īpatsvaru (RTER), kas pārsniedz 2 % būtiskuma sliekšni, tā arī turpmāk atbrīvos samazināto ieturējumu 5 % apmērā, iekams pareizības pārbaudes vēl nav pabeigtas.

1. ieteikums. Komisijai jāierosina tiesību aktu pārskatīšana, lai nodrošinātu, ka maksājumu ieturējums pirms tā atbrīvošanas tiek pienācīgi aizsargāts

Lai aizsargātu ES budžetu, mēs iesakām Komisijai ierosināt 2021.–2027. gada tiesiskā regulējuma pārskatīšanu, lai novērstu atlikušo risku, kad tiek atbrīvots 5 % ieturējums. Jānodrošina, lai Komisijai būtu ļauts atbrīvot ieturējumu tikai pēc tam, kad tā ir pabeigusi pareizības pārbaudi attiecībā uz darbības programmu konkrētam pārskata periodam vai, vēlākais, programmas slēgšanas brīdī.

Terminš: Nākamā pārskatīšana – vēlākais, 2021.–2027. gada plānošanas perioda tiesiskā regulējuma vidusposma novērtēšanā.

78 Komisijas dokumentārās pārbaudes par visām dalībvalstu iesniegtajām ikgadējām apliecinājumu paketēm nav izstrādātas tā, lai atklātu papildu neattiecināmus izdevumus (23.–25. punkts). Kļūdu īpatsvara korekcijas pēc dokumentārajām pārbaudēm parasti pamatojas uz iepriekšējos gados konstatētajām problēmām (26. punkts). Palātas veiktā analīze liecina, ka dokumentārajās pārbaudēs ir palikuši neatklāti un neizlaboti nepareizi izdevumi (28.–30. punkts). Tāpēc šādām pārbaudēm ir tikai ierobežota vērtība attiecībā uz pakārtoto darījumu pareizību un revīzijas iestāžu paziņoto RTER derīgumu.

79 Lai gan Komisija savā revīzijas stratēģijā paredz uz risku balstītu pieeju revīzijas iestāžu atlasei atbilstības revīzijām, mēs konstatējam, ka revīzijas iestāžu riska novērtējums ne vienmēr atspoguļo revīzijas iestāžu izvēli atbilstības revīzijai (33.–35. punkts). Turklāt mēs konstatējam, ka revīzijas iestāžu galīgā atlase, jo īpaši saistībā ar Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorātu, pilnībā neatbilda tā riska novērtējuma rezultātiem, un Komisija nedokumentēja pamatojumu šādai atkāpei (36. punkts).

80 Palātas novērtējumā par Komisijas revīzijas darbu atklājās vairākas nepilnības. Mēs konstatējam trūkumus revīzijas dokumentācijā, un tas apgrūtina Komisijas veiktā darba atbilstības novērtēšanu (42. un 43. punkts). Divās no mūsu pārbaudītajām desmit darbībām mēs konstatējam papildu kļūdas, kuras ietekmēja attiecīgo izdevumu pareizību un kuras Komisija nebija atklājusi. Tas ietekmē arī saistīto paziņoto kļūdu īpatsvaru (38.–40. punkts).

81 Mēs konstatējam, ka Komisija izdod atbilstības revīzijas ziņojumus tiesību aktos noteiktajos termiņos (44. punkts). Tomēr lielākajā daļā gadījumu, ko pārbaudījām, Komisija turpināja apmainīties ar informāciju un viedokļiem ar dalībvalstīm pēc pārbaudes posmā pēc galīgā ziņojuma nosūtīšanas, kurā tā pārbauda, vai dalībvalstu iestādes ir pieņēmušas un piemērojušas vajadzīgās korekcijas. Tas nozīmē, ka galīgajos ziņojumos norādītie rezultāti un kļūdu īpatsvari ne vienmēr bija galīgi (45. un 46. punkts). Šajā sakarā atzīmējam, ka Komisija oficiāli neapstiprina galīgo kļūdu īpatsvaru dalībvalstu iestādēm.

82 Pārbaudot korekciju izlasi, atklājās, ka korekcijas tiek ieviestas ilgstoša (var paiet vairāki gad) procesa laikā – tas atspoguļo dalībvalstu likumīgās tiesības apstrīdēt Komisijas veikumu (47. un 48. punkts). Līdz 2021. gada novembrim Komisija vēl nav īstenojusi neto finanšu korekciju (49. punkts).

83 Dažus attiecināmības kritērijus var pārbaudīt tikai programmas slēgšanas brīdī. Tas skar Komisijas ikgadējo novērtējumu un nozīmē, ka gada kļūdu īpatsvari attiecīgajās darbības programmās var nebūt galīgi un var būt atkārtoti izvērtējami un palielināmi. Iespējamie nepareizie izdevumi šajās darbības programmās paliek neatklāti un neizlaboti līdz slēgšanai pārvaldības un kontroles sistēmā attiecībā uz kohēzijas izdevumiem, un tas bija paredzēts ikgadējai pārskatu apstiprināšanai. Mūsu 2018. gada pārskatā²¹ paustais ieteikums šajā jautājumā paliek spēkā (62. punkts).

2. ieteikums. Komisijai jāuzlabo revīzijas darbs, revīzijas dokumentācija un pārskatīšanas process

Mēs iesakām Komisijai veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka:

- a) tās atbilstības revīzijas plāns atspoguļo riska novērtējumu. Kad tiek ņemti vērā citi faktori, kas izraisa izmaiņas, Komisijai skaidri jādokumentē un jāpaskaidro šo izmaiņu iemesli,
- b) tās revīzijas darbs ir pietiekami dokumentēts,
- c) tās pārskatīšanas process ir uzlabots, lai atklātu un izlabotu iespējamās nepilnības savā darbā,

²¹ 2018. gada pārskats, 6.3. ieteikums. 2014.–2020. gada plānošanas perioda slēgšanas kārtība.

- d) dalībvalstis saņem atsevišķu oficiālu apstiprinājumu par galīgo *RTER* attiecībā uz DP un katru grāmatvedības gadu.

Termiņš: 2020./2021. grāmatvedības gads.

84 Savās atbilstības revīzijās Komisija, piemērojot profesionālu spriedumu, parasti atlasa un izskata astoņas līdz desmit darbības, kas iegūtas no revīzijas iestādes revīzijai atlasītās darbību izlases (52. punkts). Šī pārbaude ir svarīgs elements revīzijas iestādes darba un ar to saistīto rezultātu novērtēšanā. Lai gan Komisija konstatēja vairākas neatklātas kļūdas mūsu pārbaudītajās atbilstības revīzijās, tās ierobežotais revīzijas iestāžu pārbaudīto tvērums, kā arī mūsu rezultāti nozīmē, ka vēl citas kļūdas, visticamāk, paliks nepamanītas un neizlabotas (53.–55. punkts). Rezultātā Komisijas metodoloģija parasti ļauj noteikt tikai minimālo kļūdu īpatsvaru darbības programmu līmenī (56. un 57. punkts).

85 Lai noteiktu pareizības rādītāju politikas līmenī, abi ģenerāldirektorāti (gan Reģionālā politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts, gan Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts) vispirms aprēķina vidējo svērto *RTER* to pārvaldībā esošajām darbības programmām un publicē savos GDP kā galveno snieguma rādītāju (GSR). Šajos aprēķinos tiek ņemti vērā gan dokumentāro pārbaudīto, gan atbilstības revīziju rezultāti. Abi ģenerāldirektorāti uzrāda arī aplēsto maksimālo kļūdu īpatsvaru, kas izstrādāts, lai ņemtu vērā notiekošā revīzijas darba iespējamo ietekmi uz GDP sniegto pareizības informāciju. Lai gan ģenerāldirektorāti uzrāda GSR kā labāko aplēsi par kļūdu līmeni, mūsu darbs liek mums uzskatīt, ka ģenerāldirektorātu publicētais GSR atspoguļo minimālo līmeni. Tā iemesli ir darbības programmu un darbību ierobežotais aptvērums attiecībā uz Komisijas atbilstības revīzijām, dokumentāro pārbaudīto objektīvie ierobežojumi un problēmas, kas saistītas ar Komisijas revīzijas darbu (58. un 59. punkts). Mēs arī uzskatām, ka publicētie GSR nav galīgi, jo pamatā esošos *RTER* DP līmenī joprojām var pārskatīt pašreizējā vai turpmākā revīzijas darba rezultātā (46. un 62. punkts).

86 Vēl viens būtisks elements, kas saistīts ar kohēzijas izdevumu pareizību, ir ģenerāldirektorātu atrunas par atsevišķām programmām. Gan Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts, gan Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts formulē atrunas, pamatojoties uz izdevumiem, kuriem Komisija vēl nav veikusi pareizības pārbaudes (65. punkts). Kontroles procesam raksturīgais termiņu ierobežojums nozīmēja, ka uz lielāko daļu DP, kurās Komisijas revīzijas darba rezultātā tika konstatēts būtisks kļūdu līmenis, iepriekšējā GDP netika attiecināta atruna (66. un 67. punkts).

3. ieteikums. Komisijai jāstiprina GDP sniegtās pareizības informācijas galvenie elementi

Aplēstais kļūdu līmenis un atrunas atspoguļo galveno pareizības informāciju, kas Komisijai būtu jāstiprina. Mēs sniedzam Komisijai šādus ieteikumus:

- a) pievērsties šajā revīzijā konstatētajām metodoloģijas problēmām, kuru rezultātā tiek noteikts minimālais GSR (kļūdu īpatsvars). Šādai pieejai būtu jāļauj, aplēšot kopējo kļūdu īpatsvaru, attiecībā uz nerevidētajiem izdevumiem GSR ņemt vērā atbilstības revīzijās konstatēto kļūdu ar finansiālu ietekmi lielo biežumu;
- b) atvieglot lasītāju izpratni par tehniskiem un sarežģītiem jautājumiem un gada darbības pārskatos skaidrāk un redzamāk paskaidrot, ka atrunu pamatā ir neapstiprināti kļūdu īpatsvari, un minēt saistīto risku.

Terminš: 2020./2021. grāmatvedības gads.

87 *AMPR* ir svarīgs pārskatatbildības dokuments, kurā apkopota informācija par Komisijas iekšējo kontroli un finanšu pārvaldību. Komisāru kolēģijai ir galīgā atbildība par šajā dokumentā sniegto informāciju, tomēr centrālie dienesti palīdz kolēģijai tās sagatavošanā. Kaut arī centrālajiem dienestiem ir vadoša loma *AMPR* sagatavošanā, mēs konstatējam, ka trūkst detalizētu norādījumu par ziņojuma un ar to saistītās GDP profesionālapskates saturu un struktūru (**74.** punkts).

88 Ziņotā kohēzijas jomas pareizības informācija ir Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta un Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāta GDP sniegto skaitļu vienkāršs apkopojums, un tas nozīmē, ka visas problēmas, kuras mēs konstatējam saistībā ar šiem skaitļiem, attiecas arī uz *AMPR*. Tādējādi paziņots var būt tikai minimālais kļūdu īpatsvars, kas, visticamāk, uzrāda pārāk zemu faktisko kļūdu līmeni kohēzijas jomā (**73.** punkts).

4. ieteikums. Centrālajiem dienestiem jāsaņem norādījumi par AMPR sagatavošanu no tā īpašnieka – komisāru kolēģijas

AMPR ir svarīgs Komisijas pārskatatbildības dokuments, kas veicina budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru. Lai nodrošinātu, ka ziņojuma īpašnieks – komisāru kolēģija – AMPR sniedz atbilstīgu un ticamu informāciju, un lai labāk atspoguļotu tā sagatavošanā un pieņemšanā iesaistīto dažādo dalībnieku atbildību, mēs iesakām AMPR īpašniekam sniegt norādījumus centrālajiem dienestiem, izklāstot AMPR saturu un struktūru un nosakot tā pamatā esošo GDP caurskatīšanas tvērumu, ko veic centrālie dienesti.

Termiņš: 2021. gada budžeta izpildes apstiprināšanai.

Šo ziņojumu 2021. gada 3. novembrī Luksemburgā pieņēma V apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis *Tony Murphy*.

Revīzijas palātas vārdā —

Klaus-Heiner Lehne
priekšsēdētājs

Akronīmi un saīsinājumi

AMPR: gada pārvaldības un snieguma ziņojums attiecībā uz ES budžetu

BUDG: Budžets

DAC: Kopīgais revīzijas direktorāts kohēzijas jomā

DFS: daudzgadu finanšu shēma

DP: darbības programma

EMPL: Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts

ERAF: Eiropas Reģionālās attīstības fonds

ESF: Eiropas Sociālais fonds

ESI fondi: Eiropas strukturālie un investīciju fondi

GDP: gada darbības pārskats

GSR: galvenais snieguma rādītājs

ĢD: Komisijas ģenerāldirektorāts

ĢS: Eiropas Komisijas Ģenerālsekretariāts

IRD: Komisijas Iekšējās revīzijas dienests

KNR: Kopīgo noteikumu regula

REGIO ĢD Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ĢD

RI: revīzijas iestāde

RTER: atlikušais kopējais kļūdu īpatsvars

TER: kopējais kļūdu īpatsvars

Glosārijs

Aplēstais kļūdu līmenis: statistiska datu kopas kļūdu līmeņa aplēse, kuras pamatā ir reprezentatīvas darbību izlases pārbaude.

Apliecinājumu pakete: “apliecinājumu paketē”, kas dalībvalstu iestādēm katru gadu jāiesniedz līdz 15. februārim (izņēmuma gadījumos, par kuriem vienojas ar Komisiju, – līdz 1. martam), ir iekļauti: sertifikācijas iestādes sagatavotie pārskati, pārvaldības deklarācija un vadošās iestādes sagatavots gada kopsavilkums par galīgajiem revīzijas ziņojumiem un veiktajām kontrolēm, revīzijas iestādes gada revīzijas atzinums un kontroles ziņojums.

Atbilstības revīzija: revīzija, kuras mērķis ir noskaidrot, vai darbība atbilst piemērojamam regulējumam, kā arī līgumu vai nolīgumu noteikumiem.

Atruna: nepilnības, uz kurām ģenerāldirektors vērš uzmanību gada darbības pārskatā iekļautajā ticamības deklarācijā.

Budžeta izpildes apstiprināšana: Eiropas Parlamenta katru gadu pieņemts lēmums, ar kuru tiek galīgi apstiprināta Komisijas veiktā budžeta izpilde.

Dalīta pārvaldība: ES budžeta izpildes metode, saskaņā ar kuru – pretēji tiešas pārvaldības metodei – Komisija deleģē izpildes uzdevumus dalībvalstīm, vienlaikus saglabājot galīgo atbildību.

Darbības programma (DP): DP ir izklāstītas dalībvalsts prioritātes un konkrēti mērķi un aprakstīts, kā noteiktā periodā (parasti — septiņos gados) tiks izmantoti līdzekļi (ES un valsts publiskais un privātais līdzfinansējums), lai finansētu darbības. DP finansējumu var piešķirt no ERAF, KF un/vai ESF.

Dokumentārā pārbaude: apliecinājumu paketēs sniegtās informācijas dokumentāra pārbaude.

Eiropas strukturālie un investīciju fondi (ESI fondi): pieci galvenie ES fondi, kuri kopā veicina ekonomikas attīstību visā ES: Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Sociālais fonds, Kohēzijas fonds, Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds.

Gada darbības pārskats (GDP): Katra Komisijas ģenerāldirektorāta, ES iestādes un struktūras sagatavots pārskats, kurā ir aprakstīti darbības rezultāti attiecībā pret mērķiem un finanšu un personāla resursu izmantojums.

Gada kontroles ziņojums (GKZ): dokuments, ko sagatavojusi dalībvalsts revīzijas iestāde un kas iesniegts Komisijai kā daļa no minētās valsts ikgadējās apliecinājumu paketes.

Gada pārvaldības un snieguma ziņojums (AMPR): katru gadu Komisija sagatavo ziņojumu par ES budžeta pārvaldību un sasniegtajiem rezultātiem, apkopojot informāciju, kas sniegta tās ģenerāldirektorātu un izpildaģentūru gada darbības pārskatos.

Kļūda: nepareiza aprēķina rezultāts vai pārkāpums, kas rodas, ja nav ievērotas tiesību aktu un līgumu prasības.

Kohēzijas politika: ES politika, kuras mērķis ir samazināt ekonomiskās un sociālās atšķirības starp reģioniem un dalībvalstīm, veicinot darbvietu radīšanu, uzņēmumu konkurētspēju, ekonomikas izaugsmi, ilgtspējīgu attīstību, kā arī pārrobežu un starpreģionālo sadarbību.

Kopējais atlikušo kļūdu īpatsvars (RTER): datu kopas proporcionāla daļa, kas nav uzskatāma par pareizu pēc tam, kad ņemta vērā visu kontroles procedūru, līdzekļu atgūšanas un korekciju ietekme.

Kopējais kļūdu īpatsvars (TER): kopējais kļūdu īpatsvars atbilst šādu kļūdu summai: prognozētās nejaušās kļūdas (tostarp izsmeltošajās stratās konstatētās kļūdas), norobežotas sistēmiskās kļūdas un nekorigētas anomālas kļūdas.

Kopīgo noteikumu regula (KNR): Regula, kas paredz noteikumus, ko piemēro visiem pieciem Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem.

Nejauša kļūda: kļūdas, kuras neuzskata par sistēmiskām, zināmām vai anomālām, klasificē kā nejaušas kļūdas. Šis jēdziens paredz varbūtību, ka revidētajā izlasē atrastās nejaušās kļūdas ir sastopamas arī nerevidētajā datu kopā.

Pareizība: apmērs, kādā darījums vai darbība atbilst piemērojamam regulējumam un jebkurām citām līgumiskām saistībām.

Pārkāpums: ES (vai attiecīgās valsts) noteikumu vai līgumsaistību pārkāpums.

Pretrunu procedūra: procedūra, saskaņā ar kuru Komisija ar pārbaudīto iestādi vai struktūrvienību apspriež Komisijas veikto kontroles pārbaudi rezultātus, lai pārliecinātos par to pamatotību.

Reprezentatīvs kļūdu īpatsvars: statistiska datu kopas kļūdu līmeņa aplēse, kuras pamatā ir šo datu kopu reprezentējošas darījumu izlases pārbaude.

Revīzijas iestāde: neatkarīga valsts struktūrvienība, kas atbild par ES izdevumu programmu sistēmu un darbību revīziju.

Risks maksājuma laikā: aplēstais kopējais risks “maksājuma laikā” ir Komisijas labākā un konservatīvā aplēse par izdevumiem, kas apstiprināti gada laikā, pārkāpjot piemērojamos normatīvos un līguma noteikumus maksājuma veikšanas laikā, vērtības izteiksmē.

Sertifikācijas iestāde: dalībvalsts izraudzīta iestāde, kuras uzdevums ir sertificēt izdevumu deklarāciju un maksājumu pieprasījumu precizitāti un atbilstību.

Sistēmiska kļūda: sistēmiskas kļūdas ir kļūdas, kas konstatētas revīzijas izlasē; tās ietekmē nerevidēto datu kopu; un tās ir sastopamas precīzi definētos un līdzīgos apstākļos. Šādām kļūdām parasti ir kopīga iezīme, piemēram, darbības veids, vieta vai laikposms. Tās parasti ir saistītas ar neefektīvu kontroles procedūru pārvaldības un kontroles sistēmā vai tās daļā.

Skaitļos izsakāma kļūda: darījumu pārbažu rezultātu ziņojumā tā ir ERP izmantotā klasifikācija gadījumiem, kad kļūdainā darījuma summu var aprēķināt.

Slēgšana: ES programmas vai fonda finansiāla noslēgšana, samaksājot dalībvalstij vai citai saņēmējvalstij atlikumu vai atgūstot no tās līdzekļus.

Starptautiski atzīti revīzijas standarti: dažādu standartizācijas iestāžu izdots profesionālu standartu kopums, kurā noteikti revidentu pienākumi.

Vadošā iestāde: valsts, reģionāla vai vietēja publiska vai privāta iestāde, kuru dalībvalsts iecēlusi ES finansētas programmas pārvaldībai.

Komisijas atbildes

<https://www.eca.europa.eu/lv/Pages/DocItem.aspx?did=60 065>

Laika grafiks

<https://www.eca.europa.eu/lv/Pages/DocItem.aspx?did=60 065>

Revīzijas grupa

ERP īpašajos ziņojumos tiek atspoguļoti rezultāti, kas iegūti, revidējot ES politikas jomas un programmas vai ar pārvaldību saistītus jautājumus konkrētās budžeta jomās. ERP atlasa un izstrādā šos revīzijas uzdevumus tā, lai tiem būtu pēc iespējas lielāka ietekme, proti, tiek ņemts vērā risks, kādam pakļauta lietderība vai atbilstība, attiecīgo ienākumu vai izdevumu apjoms, paredzamie notikumi, kā arī politiskās un sabiedrības intereses.

Šo lietderības revīziju veica V apakšpalāta, kuru vada ERP loceklis *Tony Murphy* un kura revidē Savienības finansēšanu un pārvaldību. Revīziju vadīja ERP loceklis *Tony Murphy*, atbalstu sniedza locekļa biroja vadītājs *Wolfgang Stolz* un biroja atašejs *Brian Murphy*; atbildīgais vadītājs *Juan Ignacio Gonzalez Bastero*; darbuzdevuma vadītāja *Susanna Rafalzik*; darbuzdevuma vadītājas vietniece *Anna Despotopoulou* un revidenti *Johan Adriaan Lok*, *Jiří Beneš*, *Marcel Bode*, *Peter Borsos*, *Maria Pia Brizzi*, *Kevin Deceuninck*, *Przemyslaw Dowgialo*, *Sandra Dreimane*, *Andrea Ferraris*, *Laure Gatter*, *Jorge Guevara Lopez*, *Martina Jurjevic*, *Agnieszka Kondzielska*, *Nikolaos Kylonis*, *Borja Martin Simon*, *Dana Christina Mohamed*, *Rene Reiterer*, *Orsolya Szarka*, *Peggy Vercauteren* un *Dilyanka Zhelezarova*. Lingvistisko atbalstu sniedza *James Verity*.

Otrajā rindā (no kreisās uz labo): Brian Murphy, Wolfgang Stolz, Johan Adriaan Lok, Juan Ignacio González Bastero, Nikolaos Kylonis

Pirmajā rindā (no kreisās uz labo): Niamh Mahon, Susanna Rafalzik, Tony Murphy, Anna Despotopoulou, Peter Borsos

AUTORTIESĪBAS

© Eiropas Savienība, 2021. gads

Eiropas Revīzijas palātas (ERP) atkalizmantošanas politiku īsteno ar [Eiropas Revīzijas palātas Lēmumu Nr. 6–2019](#) par atvērto datu politiku un dokumentu atkalizmantošanu.

Ja vien nav norādīts citādi (piem., individuālās autortiesību norādēs), ERP saturs, kurš pieder ES, ir licencēts saskaņā ar šādu starptautisku licenci: [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#). Tas nozīmē, ka atkalizmantošana ir atļauta, ja tiek sniegtas pienācīgas atsauces un norādītas izmaiņas. Atkalizmantošana nedrīkst sagrozīt dokumentu sākotnējo nozīmi vai jēgu. ERP nav atbildīga par atkalizmantošanas sekām.

Jums ir jānoskaidro papildu tiesības, ja konkrētā saturā attēlotas identificējamās privātpersonas, piem., attiecībā uz ERP darbinieku fotoattēliem, vai ja tas ietver trešās personas darbu. Ja atļauja ir saņemta, tā atceļ iepriekš minēto vispārējo atļauju un skaidri norāda uz visiem izmantošanas ierobežojumiem.

Lai izmantotu vai reproducētu saturu, kas nepieder ES, jums var būt jāprasa atļauja tieši autortiesību īpašniekiem.

Programmatūra vai dokumenti, uz kuriem attiecas rūpnieciskā īpašuma tiesības, proti, patenti, preču zīmes, reģistrēti dizainparaugi, logotipi un nosaukumi, nav iekļauti ERP atkalizmantošanas politikā un jums nav licencēti.

Eiropas Savienības iestāžu un struktūru tīmekļa vietnēs, kas izvietotas domēnā europa.eu, ir atrodamas saites uz trešo personu vietnēm. Tā kā ERP šīs vietnes nekontrolē, iesakām rūpīgi iepazīties ar to privātuma un autortiesību politiku.

Eiropas Revīzijas palātas logotipa izmantošana

Eiropas Revīzijas palātas logotipu nedrīkst izmantot bez Eiropas Revīzijas palātas iepriekšējas piekrišanas.

PDF	ISBN 978-92-847-7115-8	ISSN 1977-5717	doi:10.2865/604158	QJ-AB-21-026-LV-N
HTML	ISBN 978-92-847-7129-5	ISSN 1977-5717	doi:10.2865/041140	QJ-AB-21-026-LV-Q

Kohēzijas politika ir viena no lielākajām ES budžeta daļām. Tā ir arī politikas joma, kurā, mūsdiā, pastāv augsts nepareizu izdevumu risks. Atbilstīgs un ticams aplēstais kļūdu līmenis kohēzijas izdevumos tādējādi ir svarīgs faktors, kas ļauj Komisijai sniegt informāciju un uzraudzīt, vai izdevumi šajā politikas jomā atbilst tiesību aktu noteikumiem. Mūsu konstatējumi liek secināt, ka attiecīgie galvenie snieguma rādītāji, kas publicēti attiecīgo ģenerāldirektorātu gada darbības pārskatos un Komisijas gada pārvaldības un snieguma ziņojumā, atspoguļo minimālo kļūdu līmeni un nav galīgi. Tā iemesls ir darbības programmu un darbību ierobežotais aptvērums Komisijas atbilstības revīzijās, dokumentāro pārbaudi objektīvie ierobežojumi un problēmas, kas saistītas ar Komisijas revīzijas darbu.

ERP īpašais ziņojums saskaņā ar LESD 287. panta 4. punkta otro daļu.

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis: +352 4398-1

Uzziņām: eca.europa.eu/lv/Pages/ContactForm.aspx

Timeklā vietne: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors